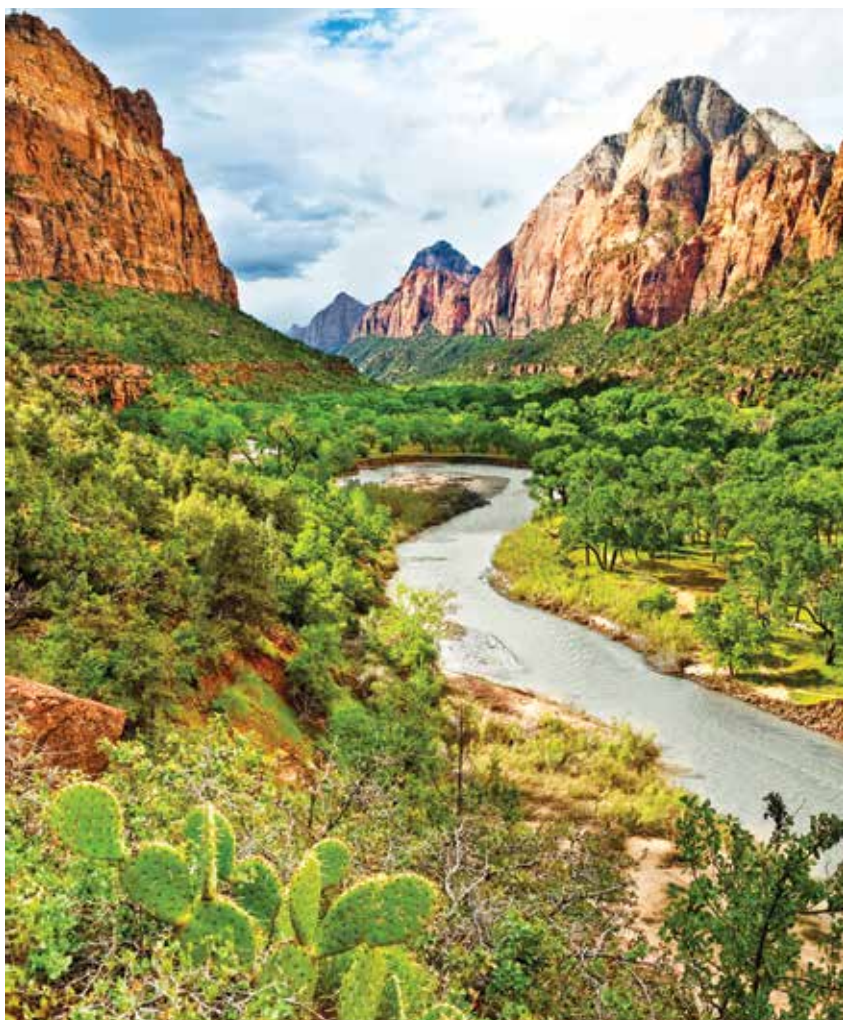

ארה"ב דרום מערב

סדרת מסלולים

ארה"ב דרום מערב סדרת מסלולים

כתיבה: נטע דגני

עיצוב גרפי ועימוד: נאוה מוסקו
עריכת לשון: רותי מגידס
הגהות: שרון לוינסקי גולדמן
מפות: נאוה מוסקו, נועה פרנק
עיצוב כריכה: אתאה מדיה גרופ
מהדורה שנייה, תשפ"ה

© כל הזכויות שמורות לנטע דגני

שטיינהרט שרב מוציאים לאור בע"מ

Hebrew Edition Published by Steinhart Sharav Publishers

South West USA

Trip Planner

Neta Degany

2nd Edition, 2024

© Neta Degany

כל הזכויות שמורות לנטע דגני. אין לשכפל, לצלם, להקליט, לתרגם, להציג, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר - כל חלק מהחומר שבספר זה ללא רשות מפורשת בכתב מבעלי הזכויות. אף שהמחברת, ספקי תוכן אחרים והמוציא לאור נהגו בהקפדה סבירה בהכנת ספר זה, אין הם ערבים לנכונותו או לשלמותו של המידע בספר ואין הם מקבלים על עצמם, במידת האפשר, כל חבות הנובעת מהשימוש בו.

ליצירת קשר עם המחברת, לעדכונים, לפורום מסלולים ולייעוץ טיולים אישי:

www.maslulim-america.com

לטיפים, למידע נוסף ולעדכונים שוטפים מהשטח חפשו אותנו בפייסבוק:

www.facebook.com/maslulimamerica

שער קדמי: הקניון של שמורת הטבע הלאומית זאיון

צילום: istockphoto.com|JeffGoulden

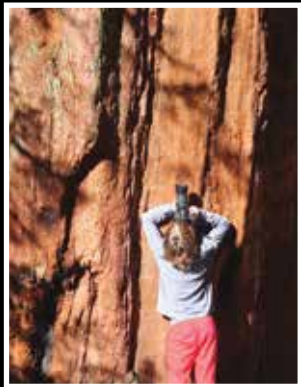
שער אחורי: מבט מצפון על גשר 'שער הזהב' ועל קו הרקיע של העיר סן פרנסיסקו

צילום: dreamstime.com|Mariusz Blach

מוקדש לכל האנשים שאוהבים לטייל

הקדמה

למה דווקא דרום מערב ארה"ב? דרום מערב ארצות הברית הוא יעד נהדר לטייל בו. חבל ארץ זה מאפשר טיול מגוון במיוחד המשלב מדבריות אדומים, קניונים אדירים, יערות עבותים, קקטוסים ענקיים, דיונות חול נישאות, רכסי הרים עוטי קרחונים וחופי אוקיינוס, שלאורכם שפע יונקים ימיים. בדרום מערב ארה"ב שוכנות שמורות הטבע הלאומיות מהיפות ביותר בארה"ב ביניהן יוסמיטי, סקויה, זאיון, ברייס, ארצ'ס, קניונלנדס, הגרנד קניון, הרי הרוקי האמריקניים ועוד, שנופיהם מרשימים באופן יוצא דופן ואשר בשטחן מאות ק"מ של מסלולי הליכה נהדרים המאפשרים צפייה בנוף דרך הרגליים ולא רק מחלון הרכב. אל היופי הטבעי של דרום מערב ארה"ב מצטרפות הערים והעיירות הצבעוניות סן פרנסיסקו, לוס אנג'לס, מונטריי, סן דייגו, לאס וגאס, דנוור, אספן, סדונה, אלברקקי, סנטה פה ועוד - שהביקור בהן מוסיף לטיול נדבך שונה ומרתק אף הוא.

למה דווקא ספרי סדרת מסלולים? האינטרנט מוצף במידע, חלקו מקצועי וחלקו לא. הקושי לברור את המידע הוא רב, ובניית מסלול טיול מן המידע מלווה בהשקעת זמן ממושך, שלא תמיד מניבה את התוצאות הרצויות. מנגד, מדריכי נסיעות סטנדרטיים (הבנויים כרשימת מכולת של כל מה שיש לראות ולעשות בלא התייחסות מספקת לתכנון של המסלול ולתעדוף אתרים) גם אינם עונים תמיד על הצורך של המטייל, שהקושי העיקרי שלו הוא בדרך כלל לבנות שלד מסלול - לבחור את נקודת ההתחלה והסיום, להחליט היכן לבקר ועל מה לוותר וכמה זמן להקדיש לכל אתר, לתכנן באילו דרכים לנסוע, ובעיקר לבנות טיול הגיוני המתחשב בכלל הגורמים שיש לתת עליהם את הדעת. על הצורך הזה בדיוק עונה ספר זה, אחד מתוך עשרה ספרים בסדרת מסלולים המצליחה, שכבר מזמן הפכה ל"תנ"ך" של המטיילים בצפון אמריקה. סדרה זו פותחה לאחר שנים רבות של טיולים מתוך הבנת הפורמט המתאים ביותר למטייל הישראלי. מטרת ספרי הסדרה היא לתכנן עבורכם את הטיול, לברור את המידע, לארגנו ולהציגו כך שכל מה שייוותר לכם לעשות הוא רק להזמין טיסות ומלונות, לארוז ולצאת לדרך. כל זאת מתוך הנחה שמטיילים רבים יחליטו בסופו של דבר לערוך שינויים במסלולים המוצעים (ויש בספרים הצעות לכך), וכן בהצגת המידע כך שכל קבוצת מטיילים תוכל לבחור בכל יום טיול את הפעילויות המתאימות לה על פי תחומי עניין וחתך הגילאים.

אז מה כולל הספר? בספר זה יש ארבעה מסלולי טיול נבחרים. אפשר לצאת לכל אחד מהם בנפרד או שאפשר לאחד חלקים מהם ליצירת טיול ארוך ומקיף, וניתן גם לרווח אותם או להוסיף להם יעדים נוספים המתוארים אף הם בספר. כל המסלולים מותאמים גם למשפחות וכוללים מבחר פעילויות מומלצות בטיול עם ילדים. פירוט מסלולי הספר כולל גם מידע על מסלולי הליכה בטבע ובעיר, דרכי נוף, מקומות מומלצים לצפייה בבעלי חיים, אטרקציות למיניהן, מסעדות, חינוכי לילה ומלונות מומלצים. יש בספר גם מפות התמצאות רבות וכן מפות שאפשר לסרוק דרכן את מסלולי הנסיעה היומיים ישירות לטלפון הנייד.

ולסיכום, ספר זה נכתב מתוך אהבת טיולים אינסופית ומתוך רצון להנחיל אהבה זו הלאה אליכם הקוראים, וכל ההסברים הניתנים בו מבוססים על הכרה אישית מעמיקה של חבלי הארץ. אני מקווה שתיהנו מהשימוש בו ותרגישו במהלך המסע המופלא שלכם שהוא מלווה אתכם לכל אורך הדרך כמעין מדריך פרטי.

טיול מהנה, נטע דגני

כיצד להשתמש בספר זה?

בספר יש ארבעה מסלולי טיול המתמקדים במדינות יוטה, אריזונה, ניואדה, קליפורניה, קולורדו וניו מקסיקו. לצד כל מסלול תמצאו מפה ועליה מצוינים תוואי המסלול ונקודות לינה. פירוט המסלול כולל מידע על מלונות, חניוני לילה, מסלולי הליכה, דרכי נוף ומקומות מומלצים לצפייה בבעלי חיים, יחד עם חומר העשרה. אם תרצו לקצר את המסלול או להאריכו ולהישאר זמן רב יותר במקום מסוים, תוכלו למצוא בכל פרק מידע שיעזור לכם לעשות כן. כמו כן, בפרקי הספר יש גם מידע על אתרים מומלצים נוספים שניתן לשלבם במסלולי הטיול על ידי הארכתם.

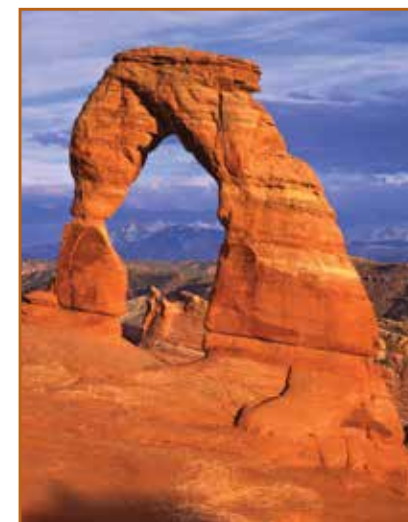
המסלול האדום

מסלול נהדר זה מתמקד במדינת קליפורניה היפהפייה ובלאס וגאס אשר במדינת ניואדה. זהו מסלול המשלב בין טבע מרשים (חופי ים מפורצים, הרים ומצוקים שאין שניים להם ביופיים, יערות עבותים שבהם צומחים עצי ענק ועולם חי עשיר מעל ומתחת למים) ובין בילוי עירוני מהנה ומרתק לכל הגילים בערים הססגוניות סן פרנסיסקו, לוס אנג'לס ולאס וגאס. ניתן לשלב במסלול זה לינה בחניוני לילה, באוהל או בקרוואן, עם לינה במלונות בערים הגדולות.

המסלול החום

זהו מסלול יפהפה, המוביל מלאס וגאס אל ארץ הקניונים של דרום מדינת יוטה וצפון מדינת אריזונה, חבל ארץ שאין מתאים ממנו שתיאמר עליו הקלישאה שמילים לבדן לא יוכלו לתאר את יופיו. המסלול מזמן מפגש עם נופי מדבר מרשימים, מרחבים אינסופיים, צריחי אבן חול אדומים, אשר כוחות הטבע עמלו במשך מיליוני שנים על עיצובם, מצוקים עצומים ונחלים קרירים הזורמים בלב קניונים צחיחים. זהו מסלול שעיקרו טבע (למעט יום בלאס וגאס), המיועד למי שאוהב מדבר וגם למי שלא. מסלול זה הוא יעד מושלם לרוצים ללון בחניוני הלילה הנהדרים של חבל ארץ זה באוהל או בקרוואן.

כדי להחליט באיזה מסלול לבחור עיינו בפירוט המסלולים ובמפת המסלולים שבמודים 8-9.

המסלול הירוק

מסלול זה מתמקד במדינת קולורדו ובאזור 'ארבע הפינות' שבגבול המדינות קולורדו, יוטה, אריזונה וניו מקסיקו. לאורך המסלול נוף מגוון: מצד אחד הרי הרוקי, על פסגותיהם האלפיוניות ואגמי הטורקז, ומן הצד האחר המדבריות האדומים שממערב וממזרח לרכס, על הקניונים העמוקים ודיונות החול הפריכות שבהם. זהו מסלול יוצא דופן ביופיו ורחוק מנתיב התיירים המקובל. מסלול זה הוא יעד מושלם לרוצים ללון בחניוני הלילה הנהדרים של חבל ארץ זה באוהל או בקרוואן.

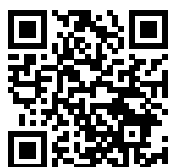

המסלול הצהוב

מסלול קצר זה מתמקד בדרום מדינות ניו מקסיקו ואריזונה. זהו מסלול שאחד מיתרונותיו הוא שאפשר לטייל בו גם בעונות שנה בהן חלקים משאר המסלולים המתוארים בספר זה מושלגים. מסלול זה הוא מחוץ לנתיב התיירות השחוק ופחות מרשים מבחינה נופית משאר מסלולי הספר, אם כי יש בו שלושה אתרים שהם ללא ספק מהיפים בארה"ב - מערת הנטיפים העצומה קרלסבד, שמורת הדיונות הלבנות וייט סנדס וכן שמורת סגוארו, שם מיתמרים לגובה קטוסים ענקיים. מסלול זה הוא יעד מושלם לרוצים ללון בחניוני הלילה הנהדרים של חבל ארץ זה באוהל או בקרוואן.

מפת מסלולים בדרום מערב ארה"ב

להצעות מסלול נוספות
סרקו את הקוד והיעזרו
במחולל המסלולים שלנו

- המסלול האדום עמוד 43
- המסלול החום עמוד 191
- המסלול הירוק עמוד 323
- המסלול הצהוב עמוד 485

המסלול האדום

מתמקד במדינת קליפורניה וכולל גם את לאס וגאס, נוואדה 15 ימים, כ-2,400 ק"מ
מתחיל ומסתיים בסן פרנסיסקו, ניתן גם להתחיל ולסיים בלוס אנג'לס או בלאס וגאס
חודשי טיול מומלצים: אמצע אפריל עד אמצע נובמבר
דגשים: שמורות הטבע הלאומיות יוסמיטי ו'עמק המוות', וכן כביש מספר 1 והערים סן פרנסיסקו, לוס אנג'לס ולאס וגאס

המסלול החום

מתמקד במדינות יוטה ואריזונה וכולל גם את לאס וגאס, נוואדה 14 ימים, כ-1,800 ק"מ
מתחיל ומסתיים בלאס וגאס, ניתן גם להתחיל ולסיים בלוס אנג'לס
חודשי טיול מומלצים: תחילת אפריל עד אמצע נובמבר
דגשים: שמורות הטבע הלאומיות זאיון, ברייס, קפיטול ריף, ארצ'ס, קניונלנדס, גרנד קניון וכן 'עמק המונומנט' ולאס וגאס

המסלול הירוק

מתמקד במדינת קולורדו ובאזור 'ארבע הפינות' שבגבול המדינות קולורדו, יוטה, אריזונה וניו מקסיקו 17 ימים, כ-2,900 ק"מ
מתחיל ומסתיים בעיר דנוור
חודשי טיול מומלצים: תחילת יוני עד סוף ספטמבר
דגשים: שמורות הטבע הלאומיות הרי הרוקי האמריקניים, הקניון השחור של הגניסון, ארצ'ס, קניונלנדס, מזה ורדה, גרייט סנד דיונס, וכן 'עמק המונומנט', 'דרך מיליון הדולר', 'עמק האלים' והמונומנטים הלאומיים קניון דה שיי וקולורדו, והעיר דנוור

המסלול הצהוב

מתמקד במדינות אריזונה וניו מקסיקו 7 ימים, כ-2,100 ק"מ
מתחיל ומסתיים באלבקרקי
חודשי טיול מומלצים: תחילת מרץ עד תחילת יוני, אמצע ספטמבר עד אמצע נובמבר
דגשים: שמורות הטבע הלאומיות מערות קרלסבד, ווייט סנדס, סגוארו ו'היער המאובן', וכן עיירת הרפאים טומסטון והערים טוסון ואלבקרקי

במסלול האדום, בחודשים שבהם כביש מעבר טיוגה סגור, יש לבצע שינוי במסלול, ראו עמוד 49. אם מבצעים שינוי זה, ניתן לטייל במסלול גם בחודשי החורף, אך יש לצפות למזג אוויר קר ואף מושלג בשמורת יוסמיטי. במקרה זה כדאי לשכור רכב 4 על 4 ו/או לרכוש שרשראות שלג (שיש להרכיב על צמיגי הרכב). בקיץ כדאי לוותר על 'עמק המוות' מכיוון שעומס החום בו רב, ראו עמוד 48. הוויתור על טיול בעמק יחסוך יום טיול.

במסלול החום ניתן לטייל גם בחודשי החורף, אך אז יש לצפות למזג אוויר קר ואף מושלג במקרה זה כדאי לשכור רכב 4 על 4 ו/או לרכוש שרשראות שלג.

המסלול הירוק חוצה את מעברי ההרים הגבוהים של רכס הרי הרוקי, בהם יש סיכוי לשלג במשך כל חודשי השנה. אם מטיילים במסלול זה בתחילת חודש יוני או בסוף חודש ספטמבר כדאי לשקול לשכור רכב 4 על 4 או לרכוש שרשראות שלג בהתאם לתחזית.

בעמוד 11: הנוף הנהדר של מחוז נידלס בשמורת הטבע הלאומית קניונלנדס, המסלול החום

תוכן העניינים

הקדמה	4	יום 3 - מסלולים ברגל בשמורת זאיון	210
כיצד להשתמש בספר זה?	6	יום 4 - מזרח זאיון ונסיעה לשמורת ברייס	214
תוכן העניינים	10	יום 5 - טיולים רגליים בקניון של ברייס	222
היכן למצוא בספר את האתרים		ימים 6, 7 - נסיעה לכיוון מואב	228
המעניינים ביותר בדרום מערב ארה"ב?	16	יום 8 - שמורת ארצ'ס	250
דברים שחשוב לדעת	18	יום 9 - מחוז 'אי בשמים', שמורת קניונלנדס	258
למי מומלץ הטיול בדרום מערב ארה"ב?	22	יום 10 - נסיעה ל'עמק המונומנט'	270
מתי כדאי לנסוע לדרום מערב ארה"ב?	22	יום 11 - 'עמק המונומנט'	276
לכמה זמן כדאי לנסוע לדרום מערב ארה"ב?	22	יום 12 - נסיעה לגרנד קניון	280
באיזה מסלול כדאי לבחור?	23	יום 13 - שמורת גרנד קניון	286
כמה עולה טיול בדרום מערב ארה"ב?	24	יום 14 - נסיעה ללאס וגאס	300
מה עדיף: חניון לילה או מלון?	24		
מה עדיף: אוהל או קרוואן?	26	פרק 3 - מסלול ירוק	323
		יום 1 - דנוור	330
דרום מערב ארה"ב, התמצאות	27	יום 2 - נסיעה לשמורת הרי הרוקי האמריקניים	336
יוטה	28	יום 3 - טיולים בשמורת הרי הרוקי	346
אריזונה	30	יום 4 - חציית הרי הרוקי ונסיעה אל אספן	362
קולורדו	32	יום 5 - אספן ונסיעה למונומנט הלאומי קולורדו	384
ניו מקסיקו	34	יום 6 - המונומנט קולורדו ונסיעה למואב	394
נוואדה	36	יום 7 - שמורת ארצ'ס	403
קליפורניה	38	יום 8 - מחוז 'אי בשמים', שמורת קניונלנדס	403
		יום 9 - נסיעה מזרחה אל שמורת גניסון	406
פרק 1 - מסלול אדום	43	יום 10 - טיול בשמורת גניסון ונסיעה ליוריי	416
יום 1 - סן פרנסיסקו	50	יום 11 - נסיעה בדרך נוף על מרומי הרכס	424
יום 2 - סן פרנסיסקו	64	יום 12 - מזה ורדה ונסיעה לגבול יוטה אריזונה	438
יום 3 - מונטריי	80	יום 13 - 'עמק המונומנט' ונסיעה לקניון דה שיי	446
ימים 6, 7, 8 - לוס אנג'לס, יוניברסל ודיסנילנד	106	יום 14 - טיול בקניון דה שיי ונסיעה לסנטה פה	448
יום 9 - נסיעה ללאס וגאס	130	יום 15 - סנטה פה ונסיעה לגרייט סנד דיונס	462
יום 10 - לאס וגאס	134	יום 16 - דיונות ונסיעה לקולורדו ספרינגס	470
יום 11 - שמורת 'עמק המוות'	142	יום 17 - טיול בקולורדו ספרינגס וחזרה לדנוור	478
יום 12 - נסיעה למורדות המזרחיים של הרי הסירה נוואדה	148	פרק 4 - מסלול צהוב	485
יום 13 - צפון שמורת יוסמיטי	154	יום 1 - אלבקרקי ונסיעה לעיירה קרלסבד	490
יום 14 - העמק של שמורת יוסמיטי	164	יום 2 - בילוי במערת הנטיפים קרלסבד	492
יום 15 - טיול ביסמיטי ונסיעה לסן פרנסיסקו	176	יום 3 - נסיעה לשמורת ווייט סנדס	504
		יום 4 - נסיעה לטוסון דרך העיירה טומסטון	512
פרק 2 - מסלול חום	191	יום 5 - טיול בשמורת סגוארו	520
יום 1 - לאס וגאס	198	יום 6 - בוקר בטוסון ונסיעה צפונה	528
יום 2 - נסיעה לשמורת זאיון	198	יום 7 - 'היער המאובן' ונסיעה לאלבקרקי	530

פרק 5 - מידע שימושי	535
מספרי טלפון חשובים	536
הגעה לדרום מערב ארה"ב	536
מזג האוויר	538
תקשורת	538
ניווט	538
חגים לאומיים ארה"ב	539
טבלת המרות	539
עזרה ראשונה ובתי חולים	539
לינה	540
שכירת רכב	540
שכירת קרוואן	541
דברים שחשוב לדעת לגבי שכירת קרוואן	542
דברים שחשוב לדעת על חניוני הלילה	543
מסלולי הליכה	544
מינוי לשמורות טבע לאומיות	545
בטיחות	545
ציוד לטיול קמפינג	546
אינדקס	548
קרדיט צלמים	553
איך מתכננים שלד מסלול נכון?	554
רשימות	556
מי אנחנו?	560

הצעה לשינוי/הארכת המסלול

הצעות לשינוי המסלול בחורף	49
טיול יומי מסן פרנסיסקו לעמק נאפה	74
טיול יומי מסן פרנסיסקו לפוינט רייס	75
כביש 1 מסן פרנסיסקו למונטריי	76
שמורת פינאקלס	78
ביקור בסן דייגו	118
ביקור בשמורת ג'ושואה טרי	124
טיול באזור אגמי ממות'	152
ביקור באגם טאהו	180
שמורות סקויה וקינגס קניון	184
אתרי טיול בדרך בין לאס וגאס לזאיון	206
הצעה לשינוי יום 6	238
ביקור במחוז הנידלס	268
ביקור במצוק הצפוני של הגרנד קניון	290
אגם פאוול וסביבות העיירה פייג'	292
ביקור בקניון ההוואסו	302

ביקור בסדונה	306
הצעה לקיצור המסלול החום 1	310
הצעה לקיצור המסלול החום 2	311
הצעה לקיצור המסלול החום 3	312
הצעה לשינוי המסלול החום	314
אגם איזבל	338
הר בלו סקי	376
ביקור בעיירה גלנווד ספרינגס	392
טיול רגלי אל אגמי בלו	410
ביקור באלבקרק	458
שמורת הרי גוודלופ	498
המונומנט הלאומי צ'ירהקוהו	516

מסגרות הרחבה

לא עוד 'סתם עיר'	58
פסטיבלים	71
תנועות חברתיות	72
גשר 'שער הזהב'	72
אינדיאנים, מקסיקנים ואנגלוסקסים	86
עושר תת ימי	86
ג'ונגל של אצות	86
לווייתנים אפורים	87
העצים הגבוהים בעולם	96
פילי ים	100
לוטרת ים	101
מה בין אריה ים, כלב ים ופיל ים?	101
מחבל ארץ שכוח אל לבירת המערב	115
כל מה שרציתם לדעת על הפארקים של דיסני	116
'עולם הים' - מופע מרשים או התעללות?	122
סיפורו של 'סקוטי' עמק המוות'	145
האתר ההיסטורי הלאומי מנזר	153
המאבק על אגם מונו	153
גילוי זהב בנהרות הרי הסיירה נוואדה	167
סיפורו של פעיל שמירת הטבע ג'ון מיור	172
מזג אוויר בדרום יוטה/צפון אריזונה	196
רמת קולורדו	200
שמורת ה'דינונות הוורודות'	218
זהירות, אריה הרים	218
כיצד נוצר הנוף המיוחד של שמורת ברייס?	219
ההיסטוריה הגיאולוגית של דרום מזרח יוטה	247
שמורת ה'סוס המת'	247

כבשי הרים	247
מהי קשת וכיצד היא נוצרת?	253
האינדיאנים בני שבט נוואחו	278
הגיאולוגיה של הגרנד קניון על קצה המזלג	289
סכר הובר	301
הסכרים של נהר הקולורדו	301
גילוי הזהב משנה את פני האזור	333
נהרות קפואים	356
איך נוצר רכס ההרים?	356
בתי הגידול של הרי הרוקי	357
האדם הלבן מגיע להרים	357
היונקים של הרי הרוקי	358
הסלעים הבונים את הקניון השחור	422
נהר הגניסון	422
האם לצאת לסיור מודרך?	444
ההיסטוריה של האינדיאנים במזה ורדה	445

מפות

מפת מסלולים בדרום מערב ארה"ב	9
מפת המסלול האדום	45
מפת העיר סן פרנסיסקו	54
מפת אזור מגדל קויט	66
מפת עמק נאפה וחוף הים פוינט רייס	75
מפת כביש מספר 1 צפון	79
מפת העיירה סנטה קרוז	79
מפת העיר מונטריי וסביבתה	84
מפת כביש מספר 1 דרום	97
מפת העיר לוס אנג'לס וסביבתה	114
מפת העיר סן דייגו	121
מפת מיקום שמורת ג'ושואה טרי	128
מפת שמורת ג'ושואה טרי	129
מפת אזור הסטריפ של העיר לאס וגאס	133
מפת שמורת 'עמק המוות'	146
מפת שמורת יוסמיטי	160
מפת נקודות עניין בשמורת יוסמיטי	168
מפת קווי אוטובוס בעמק יוסמיטי	170
מפת אגם טאהו	183
מפות שמורות סקויה וקינגס קניון	186
מפת המסלול החום	193
מפת דרום יוטה וצפון אריזונה	197
מפת מיקום אתרים בין לאס וגאס לזאיון	209

מפת שמורת זאיון	212
מפת שמורת ברייס (צפון)	226
מפת שמורת ברייס (דרום)	227
מפת שמורת קפיטול ריף	233
מפת שינוי יום 6	239
מפת שמורת ארצ'ס	254
מפת שמורת קניוןלנדס	261
מפת דרום מזרח מדינת יוטה	275
מפת שמורת גרנד קניון	282
מפת תצפיות וקווי אוטובוס במצוק הדרומי	284
מפת סביבות העיירה פייג'	295
מפת אזורי הטבע שממערב לעיירה פייג'	295
מפת מסלול הנסיעה בימים 6-8	316
מפת המונומנט הלאומי נטורל ברידג'ס	321
מפת המסלול הירוק	325
מפת מרכז העיר דנוור	335
מפת שמורת הרי הרוקי האמריקניים	340
מפת קווי אוטובוס בשמורת הרי הרוקי	345
מפת העיירה אספן	382
מפת מערב קולורדו וסביבת העיירה אספן	382
מפת המונומנט הלאומי קולורדו	391
מפת שמורת גניסון	415
מפת הדרך ממזרח לשמורת גניסון	415
מפת שמורת מזה ורדה	436
מפת דרום מערב קולורדו	437
מפת המונומנט הלאומי קניון דה שיי	455
מפת אזור 'ארבע הפינות'	455
מפת שמורת גרייט סנד דיונס	468
מפת העיירה סנטה פה	469
מפת מרכז שמורת גרייט סנד דיונס	469
מפת הדרך יום 15	469
מפת מרכז קולורדו	481
מפת העיירה קולורדו ספרינגס וסביבתה	481
מפת המסלול הצהוב	487
מפת שמורת מערות קרלסבד	497
מפת שמורת הרי גוודלופ וסביבתה	503
מפת שמורת ווייט סנדס	510
מפת המונומנט הלאומי צ'ירהקוהו וסביבתו	518
מפת העיר טוסון ושמורת סגוארו	526
מפת מזרח שמורת סגוארו	526
מפת מערב שמורת סגוארו	527
מפת שמורת 'היער המאובן'	533

מידע שימושי, מלונות, חניוני לילה, מסעדות

491	מלונות, העיירה קרלסבד
491	חניוני לילה, העיירה קרלסבד
491	מסעדות, העיירה קרלסבד
495	שמורת מערות קרלסבד - מידע שימושי
507	שמורת ווייט סנדס - מידע שימושי
507	מלונות, העיירה אלמוגורדו
508	חניוני לילה, העיירה ווייט סנדס והסביבה
508	מסעדות, העיירה אלמוגורדו
514	מלונות, העיר טוסון
515	חניוני לילה, העיר טוסון ושמורת סגוארו
515	מסעדות, טוסון
523	שמורת סגוארו - מידע שימושי
529	מלונות, הולברוק
529	חניוני לילה, הולברוק
529	מסעדות, הולברוק
534	שמורת 'היער המאובן' - מידע שימושי
534	מלונות, העיירה אלברקי
534	חניוני לילה, העיירה אלברקי
534	מסעדות, העיירה אלברקי

למעלה: מסלולי הטיול של ספר זה כוללים נסיעות בכבישים שמהם נשקף נוף מרשים

334	מלונות, העיר דנוור
334	מסעדות, העיר דנוור
342	מלונות, העיירה אסטס פארק
343	חניוני לילה, מזרח הרי הרוקי ואסטס פארק
344	מסעדות, העיירה אסטס פארק
344	שמורת הרי הרוקי - מידע שימושי
378	מלונות, לאורך הדרך
378	חניוני לילה, לאורך הדרך
380	מסעדות, העיירה גרנד ליק
380	מלונות, העיירה אספן
380	חניוני לילה, העיירה אספן
381	מסעדות, העיירה אספן
390	מלונות, גרנד ג'נקשן
390	חניוני לילה, גרנד ג'נקשן והמונומנט קולורדו
403	המונומנט הלאומי קולורדו - מידע שימושי
414	מלונות, העיירה מונטרז
414	חניוני לילה, שמורת גניסון וסביבתה
414	מסעדות, העיירה מונטרז
422	שמורת גניסון - מידע שימושי
423	מלונות, העיירה יוריי
423	חניוני לילה, העיירה יוריי וסביבתה
423	מסעדות, העיירה יוריי
434	מלונות, העיירה קורטז ושמורת מזה ורדה
434	חניוני לילה, העיירה קורטז ושמורת מזה ורדה
445	שמורת מזה ורדה - מידע שימושי
446	מלונות, העיירה צ'ינלה והמונומנט קניון דה שיי
446	חניוני לילה, המונומנט הלאומי קניון דה שיי
446	מסעדות, העיירה צ'ינלה
454	המונומנט הלאומי קניון דה שיי - מידע שימושי
456	מלונות, העיירה סנטה פה
456	חניוני לילה, העיירה סנטה פה
456	מסעדות, העיירה סנטה פה
466	מלונות, שמורת גרייט סנד דיונס
466	מלונות, העיירה אלאמוסה
466	חניוני לילה, שמורת גרייט סנד דיונס
473	שמורת גרייט סנד דיונס - מידע שימושי
476	מלונות, העיירה קולורדו ספרינגס
476	חניוני לילה, העיירה קולורדו ספרינגס
477	מסעדות, העיירה קולורדו ספרינגס

202	מלונות, שמורת זאיון והעיירה ספרינגדייל
202	חניוני לילה, שמורת זאיון וסביבתה
203	מסעדות, העיירה ספרינגדייל
203	שמורת זאיון - מידע שימושי
216	מלונות, שמורת ברייס וסביבתה
216	חניוני לילה, שמורת ברייס וסביבתה
217	מסעדות, שמורת ברייס וסביבתה
217	שמורת ברייס - מידע שימושי
242	שמורת קפיטול ריף - מידע שימושי
242	מלונות, לאורך הדרך לעיירה מואב
243	חניוני לילה, לאורך הדרך לעיירה מואב
244	מלונות, העיירה מואב
244	חניוני לילה, העיירה מואב וסביבתה
245	מסעדות, העיירה מואב
246	שמורת ארצ'ס - מידע שימושי
246	שמורת קניולנדס - מידע שימושי
274	מלונות, אזור 'עמק המונומנט'
274	חניוני לילה, אזור 'עמק המונומנט'
274	מסעדות, 'עמק המונומנט'
274	'עמק המונומנט' - מידע שימושי
281	מלונות, המצוק הדרומי, שמורת גרנד קניון
281	מלונות, העיירה טוסאיין
281	חניוני לילה, המצוק הדרומי, שמורת גרנד קניון
289	שמורת גרנד קניון - מידע שימושי

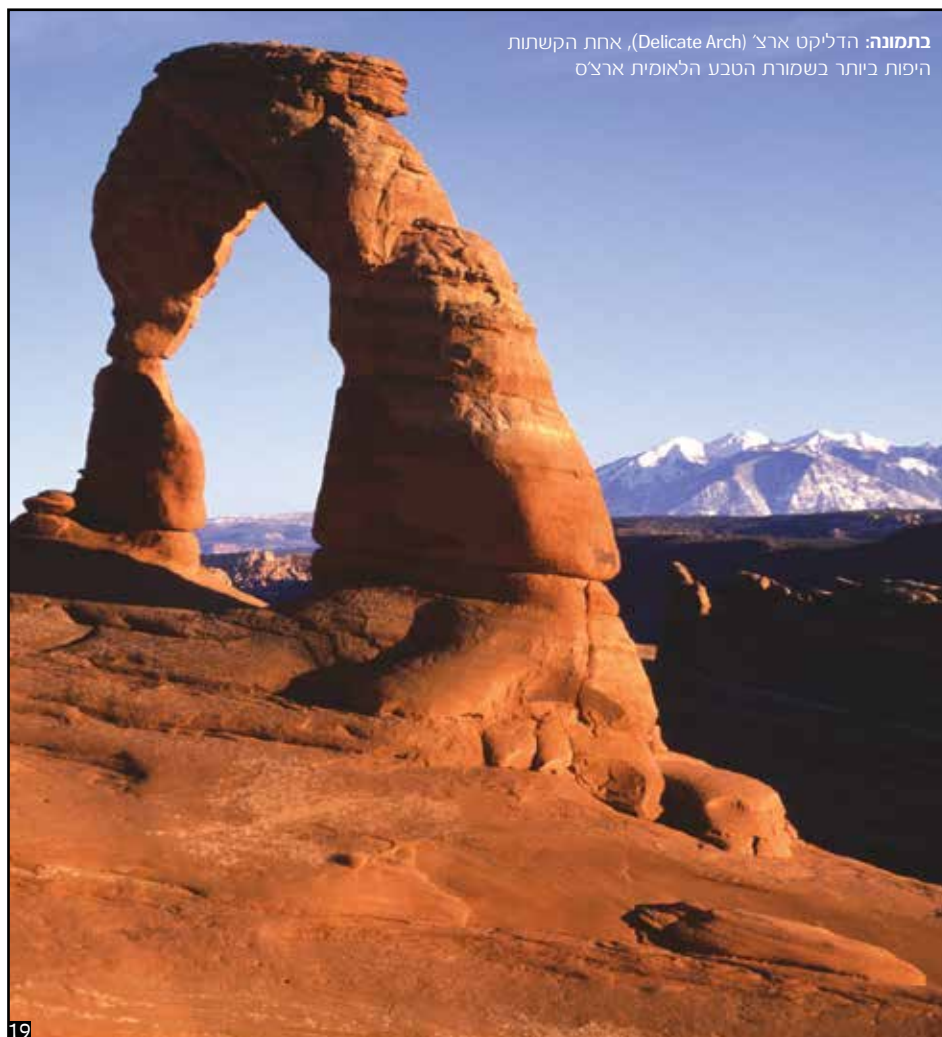
למעלה: 'פרסת הסוס' (Horseshoe Bend), אחד העיקולים המרשימים של נהר הקולורדו, במדינת אריזונה (המסלול החום, שוכן סמוך לעיירה פייג' ולאגם פאוול). למקום מוביל מסלול הליכה קצר

61	מלונות, העיר סן פרנסיסקו
62	חניוני לילה, אזור העיר סן פרנסיסקו
62	מסעדות, העיר סן פרנסיסקו
88	מלונות, העיירה מונטריי
88	חניוני לילה, העיירה מונטריי וסביבתה
89	מסעדות, העיירה מונטריי וסביבתה
102	מלונות, לאורך כביש מספר 1
103	חניוני לילה, לאורך כביש מספר 1
104	מלונות, העיר לוס אנג'לס ופבריה
104	מלונות, העיר אנהיים
105	חניוני לילה, העיר לוס אנג'לס וסביבתה
105	חניוני לילה, העיר אנהיים
105	מסעדות, העיר לוס אנג'לס ופבריה
131	מלונות, העיר לאס וגאס
132	חניוני לילה, העיר לאס וגאס
132	מסעדות, העיר לאס וגאס
145	שמורת 'עמק המוות' - מידע שימושי
147	מלונות, 'עמק המוות'
147	חניוני לילה, 'עמק המוות'
150	מלונות, לי וינינג, ג'ון לייק וממות' לייקס
150	מסעדות, העיירה ממות' לייקס
151	חניוני לילה, אזור ממות' לייקס ומזרח יוסמיטי
162	מלונות, העמק של יוסמיטי וסביבתו
163	חניוני לילה, העמק של יוסמיטי וסביבתו
178	שמורת יוסמיטי - מידע שימושי

למעלה: מבט על העמק של שמורת הטבע הלאומית יוסמיטי ועל המצוק המרשים אל קפיטן (El Capitan, בצד שמאל של התמונה) מנקודת התצפית טאנל ויו (Tunnel View, המסלול האדום)

היכן למצוא בספר את האתרים המעניינים ביותר בדרום מערב ארה"ב?

בתמונה: הדליקט ארץ' (Delicate Arch), אחת הקשתות היפות ביותר בשמורת הטבע הלאומית ארצ'ס

1. הרי הרוקי, עמ' 346
2. גרייט סנד דיונס, עמ' 470
3. יוסמיטי, עמ' 154
4. 'דרך מיליון הדולר', עמ' 424
5. גרנד קניון, עמ' 280
6. לאס וגאס, עמ' 130
7. 'עמק המוות', עמ' 142
8. 'עמק המונומנט', עמ' 276
9. סגואר, עמ' 520
10. סן פרנסיסקו, עמ' 50
11. ווייט סנדס, עמ' 502
12. מערת קרלסבד, עמ' 490
13. אגם פאוול וקניון אנטיילופ, עמ' 292
14. קניון דה שיי, עמ' 448
15. קפיטול ריף, עמ' 231
16. סנטה פה, עמ' 462
17. לוס אנג'לס וסביבתה, עמ' 106
18. מזה ורדה, עמ' 438
19. ארצ'ס וקניונלנדס, עמ' 250
20. אגם טאהו, עמ' 180
21. זאיון, עמ' 198
22. ברייט, עמ' 222
23. מונטריי וכביש מספר 1, עמ' 80

אתרים מעניינים נוספים: עמק נאפה (עמ' 74), סן דייגו (עמ' 118), גושואה טרי (עמ' 124), סקויה וקינגס קניון (עמ' 184), סדונה (עמ' 306), דנוור (עמ' 330), אלבקרקי (עמ' 458), קולורדו ספרינגס (עמ' 478), אספן וסביבתה (עמ' 384), המונומנט הלאומי קולורדו (עמ' 394), הקניון השחור של הגניסון (עמ' 416), 'היער המאובן' (עמ' 530)

דברים שחשוב לדעת

מסלולי הספר

- כל המסלולים המתוארים בספר זה מיועדים גם למשפחות.
- המסלולים בספר זה הם בדרך כלל עמוסים באופן יחסי, אין בהם זמן למנוחה וקצבם מהיר. מומלץ מאוד לקרוא את אפשרויות הריווח וההארכה של המסלולים כדי להתאימם להעדפותיכם האישיות.
- כל מסלולי הספר, מתאימים הן ללינה באוהל או בקרוואן (בחניוני הלילה שבחיק הטבע) והן ללינה במלונות. בערים הגדולות עדיף ללון במלון ולא בחניון לילה.

ויזה

- בעלי דרכון ישראלי צריכים להצטייד בוויזה כדי להיכנס לארה"ב (הוויזה מאפשרת שהות של 6 חודשים בארה"ב). החל משנת 2023 מי שיש לו דרכון ביומטרי ועומד בתנאים יכול להגיש בקשה לאישור כניסה לארה"ב ששמו ESTA (מאפשר שהות של 3 חודשים בארה"ב). את הבקשה ניתן להגיש אונליין באתר: sta.cbp.dhs.gov/esta

טיסות

- עדיף להזמין את כל הטיסות (כולל טיסות פנים) כמקשה אחת. כך, אם יש טיסת המשך, במקרה של איחור לטיסת ההמשך האחריות תחול על חברת התעופה.
- בטיסות פנים בארה"ב מזוודה תחויב בדרך כלל בתוספת תשלום, אך אם תזמינו את הטיסות מהארץ (כולל טיסות הפנים) כמקשה אחת, לא תצטרכו בדרך כלל לשלם עבור המזוודה.
- בעת טיסה לארה"ב מרוויחים את הפרש השעות בין ישראל למדינת היעד, כך למשל אם תמריאו מישראל בשעה 24:00, תנחתו בארה"ב בשעות הבוקר על פי השעון המקומי, אך על פי שהטיסה אורכת 12-15 שעות (תלוי לאן טסים). בעת הטיסה חזרה לארץ מפסידים שעות.
- הטיסה מישראל לארה"ב ארוכה מהטיסה מארה"ב לישראל, זאת בגלל הכיוון של רוחות הסילון, המשפיעות על מהירות הטיסה.

- טיסה ישירה מישראל לארה"ב בדרך כלל יקרה יותר מטיסה לארה"ב שיש לה קונקשן באירופה.
- טיסות לילה ישירות מישראל לארה"ב (נוחתות בארה"ב בבוקר) הן בדרך כלל הנוחות ביותר. טיסות שאינן ישירות (עם קונקשן באירופה) עוזבות את ישראל בדרך כלל בשעת בוקר מוקדמת.
- מי שטס מישראל לארה"ב וממשיך בטיסת פנים ליעד המשך, ייאלץ לעבור ביקורת דרכונים ומכס עם נחיתתו, טרם העלייה לטיסת ההמשך. זהו הליך ממושך, ועל כן מומלץ להקצות כשלוש שעות לטווח הזמנים שבין הנחיתה לטיסת ההמשך.
- ראו מידע שימושי נוסף על הגעה לדרום מערב ארה"ב בעמוד 536.

נהיגה וכבישים

- בספר זה אנחנו מספקים לעתים הוראות נסיעה וגם כתובות של מרבית האתרים. הסיבות לכך שהחלטנו לא לוותר על הוראות הנסיעה (בעידן של תוכנות ניווט) הן שבאתרי טבע רבים הכתובת שתזינו בתוכנת הניווט לא תמיד תוביל אתכם בדיוק למקום הנכון, ובנוסף הרגשנו צורך לספק הוראות נסיעה למקרים בהם תתקלו בבעיות טכניות (אין קליטה, נגמרה חבילת הגלישה, המכשיר לא עובד וכדומה).
- מכיוון שהאודומטר (מד המרחק) של הרכב שתשכרו יהיה קרוב לוודאי במיילים, מרחקי הנסיעה המצוינים בספר, במקומות שבהם המדידה נחוצה להתמצאות או לניווט, יהיו במיילים. כדי להמיר מיילים לקילומטרים הכפילו את מספר המיילים ב-1.6.
- זמני הנסיעה המצוינים במסלולי ספר זה הם הזמן נטו (ללא עיכובים או עצירות קצרות למילוי דלק, שירותים וכדומה). יש להוסיף לפחות כ-20% לנסיעה ברכב ולפחות כ-30% לנסיעה בקרוואן.
- שימו לב לכך ששמות ערים רבות חוזרים על עצמם במדינות השונות. לכן בעת הניווט יש להזין לא רק את שם העיירה אלא גם את שם המדינה.
- הבדלים בחוקי נהיגה ארה"ב לעומת ישראל: א. מותר לפנות ימינה באור אדום לאחר עצירה מלאה ומתן זכות קדימה, אלא אם כן יש שלט שאומר במפורש: No Turn on Red; ב. בחלק ממדינות ארה"ב מותר לפנות שמאלה באור אדום

- במקרה שגם הכביש שממנו פונים וגם הכביש שאליו פונים הוא חד סטרי; ג. כאשר פונים שמאלה באור ירוק יש זכות קדימה לרכב שבא ממול (אלא אם יש חץ ירוק על הרמזור ואז הפנייה שמאלה היא רגילה כמו בארץ ללא צורך לתת זכות קדימה); ד. בצמתים רבים מוצבים תמרורי עצור לבאים מכל הכיוונים (4 Way Stop). המעבר בצומת הוא על פי סדר ההגעה; ה. בכבישים עירוניים יש לעתים מסלול אמצע המסומן בצהוב, המאפשר פנייה שמאלה משני הנתיבים. יש להיכנס לנתיב זה בזהירות, רק סמוך למקום הפנייה, לעצור, להמתין לכך שהנתיב ממול יתפנה ורק אז לפנות. ו. אסור לעקוף אוטובוס בית ספר שעצר ואורותיו מהבהבים. בכבישים שאין בהם הפרדה בין הנתיבים יש לעצור גם מול אוטובוס שעצר בנתיב הנגדי עם אורות מהבהבים (אי ציות לחוק זה מלווה בקנסות כבדים); ז. אם עצר אתכם שוטר, אל תצאו מהרכב. המתינו לבואו אליכם.
- כדאי להקפיד מאוד לנסוע במהירות המותרת ולא מעבר לכך, ההקפדה על כך מחמירה הרבה יותר מאשר בארץ ויש יותר נידודת בכבישים.
- בדרך כלל זול יותר לשכור רכב אצל סוכני השכרת רכב בארץ (למשל חברת אופרן) מאשר להזמין ישירות בחברות ההשכרה האמריקניות. פוליסות הביטוח של שכירת רכב בדרך כלל אינן כוללות ביטוח תאונות אישיות - יש לוודא שביטוח זה נכלל בביטוח הרפואי.
- להנחה בהשכרת רכב** דרך חברת אופרן גלשו לאתר: www.maslulim-america.com/ofran
- לפני שיוצאים לדרך כדאי להנפיק רשיון נהיגה בינלאומי (החובה להנפיק את הרשיון היא בתחום האפור - בדרך כלל לא תתבקשו להציגו אך יש פוליסות של סוכנים ישראלים בהם מצוין שחובה להצטייד בו).
- בטיול בארה"ב גומאים לעתים מרחקים גדולים שאין בהם תחנות דלק כלל. כדאי להקפיד למלא דלק בתדירות גבוהה.
- מחיר הדלק המוצג בתחנה הוא המחיר לגלון (Gallon) שהוא קצת פחות מארבעה ליטרים. מחיר הדלק זול משמעותית ממחירו בארץ (שימו לב שכרטיס אשראי ישראלי לא תמיד עובד בעמדות התדלוק של תחנת הדלק - בגלל הצורך להזין מיקוד. במקום זאת אפשר לשלם באשראי או במזומן בדלפק הקבלה).
- שימו לב, לאתרי טבע רבים (בעיקר בפארקים

- הלאומיים) אין כתובת, והזנת שמם בתוכנת הניווט לא בהכרח תביא אתכם למקום הנכון. לכן לא כדאי לסמוך במאה אחוז על תוכנות הניווט והיכן שאפשר כדאי להיעזר גם במפה (בכניסה לפארקים הלאומיים מחולקות מפות מצוינות).
- ראו מידע שימושי נוסף על שכירת רכב ועל ניווט בעמודים 538, 540-541.

מלונות

- מחירי מלונות מחולקים בספר לשלוש רמות מחיר - **רמת מחיר נמוכה**: עד \$250 ללילה, **רמת מחיר בינונית**: \$250-350 ללילה ו**רמת מחיר גבוהה**: מעל \$350 ללילה. המחיר המצוין בספר לחדר הוא מחיר למשפחה בת עד ארבע נפשות ללילה באמצע השבוע בחודשי הקיץ. בהרבה מלונות יש גם חדרים המיועדים למשפחות גדולות יותר (חמש נפשות ומעלה). לעתים מחירים של חדרים אלה גבוה יותר. בעונות המעבר (למשל מאי וספטמבר) המחירים בדרך כלל נמוכים יותר.
- למחירי מלונות נוסף מס שיכול להגיע ל-15%.
- אם אתם אזרחים ותיקים שאלו בכל מקום בו אתם מבקרים, וכן במלונות, בנוגע להטבת/הנחת Senior Citizens (בחלק מהמקומות ההטבות/הנחות מתחילות כבר בגיל 50).
- אם אתם מטיילים בדרום מערב ארה"ב בחודשי הקיץ, כדאי להזמין מקומות לינה במלונות מראש ומבעוד מועד, בעיקר בסופי שבוע ובחגים לאומיים. בחלק מן המלונות חייבים להזמין בחודשי הקיץ ובסופי שבוע מינימום שני לילות.
- במלונות רבים יש מכונות כביסה המופעלות על ידי מטבעות.
- ברוב המלונות, כמו גם באזורים ציבוריים רבים אחרים, העישון אסור.
- בחלק מן המלונות דלפקי הקבלה אינם פתוחים 24 שעות ביממה, ואם מגיעים מאוחר יש להודיע על כך מראש.
- חדרי המלונות כוללים בדרך כלל מיטת King (מיטה זוגית גדולה) או שתי מיטות Queen (מיטות זוגיות רגילות; בחדר כזה יכולים ללון בנוחות ארבעה אנשים) או שתי מיטות Double (מיטות זוגיות צרות; בחדר כזה יכולים ללון בנוחות שני אנשים, ובדוחק - ארבעה). לעתים ניתן לקבל מיטה מתקפלת (Rollaway Bed) בתוספת תשלום ומיטת תינוק ללא תשלום.

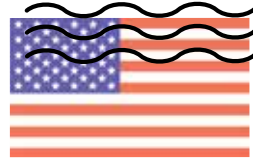

למעלה: בחודשי הסתיו היערות והמרחבים של קולורדו נצבעים בצבעי שלכת נהדרים, בעיקר של עצי צפצפה

למטה: הטונדרה היא בית גידול פגיע מאוד ובכל אתרי הטיוול ששוכנים בגובה רב יש שילוט שאוסר הליכה על אדמה זו

ובנימה איטית....

בפעם הראשונה שביקרתי באדינת קולורדו הייתי בת 8. לארות הגיל הצעיר, האראות והנופים של ההרים האופלטיים והקרחונים של שאורת הרי הרוקי האמריקניים נצרכו כלכרונלי. שנים מאוחר יותר, הפעם עם ילדים קטנים משל עצמי, לא אסכח את הילדה הראשון בחניון לילה באותה השאורה עם שני אירועים מיוחדים - רחצה בחשכה בנהר הקפוא (באקום אקלחת), וכן טיורית חמויה שהגיעה לבקר אותנו והייתה אחד האירועים להפיכתו של הכן שלי יובל לסלס טבע, כאה שנים אחר כך.

קולורדו, ת"ז

שטח: כ-270,000 קמ"ר
עיר בירה: דנוור (Denver)
העיר הגדולה ביותר: דנוור, כ-720,000 תושבים
אוכלוסייה: כ-5,800,000 תושבים
צפיפות אוכלוסין: כ-22 איש לקמ"ר
הנקודה הגבוהה ביותר: הר אלברט (Elbert), 4,401 מ' מעל פני הים
הנקודה הנמוכה ביותר: נהר אריקארי (Arikaree), 1,011 מ' מעל פני הים
מספר שמורות טבע לאומיות: 4 (הרי הרוקי, מזה ורדה, גניסון וגרייט סנד דיונס)

עובדות על קצה המזלג:

- קולורדו היא המדינה ה-38 שהצטרפה לאיחוד המדינות של ארצות הברית
- קולורדו היא השמינית בגודלה מבין מדינות ארה"ב
- 75% מהשטח בארה"ב שהוא מעל לגובה של 3,000 מ' מרוכז בקולורדו
- בקולורדו 58 פסגות שגובהן מעל 14,000 פייט (4,267 מ'), המכונות 14ers
- לאורך מדינת קולורדו, על פסגות הרי הרוקי, מתפתל קו פרשת המים של צפון אמריקה, טיפת מים שתדך ממערב לרכס תזרום לאוקיינוס השקט, וטיפת מים שתדך ממזרח לו תזרום לאוקיינוס האטלנטי
- בקולורדו 25 אתרי סקי, המושכים אליהם מדי שנה כ-11 מיליון מבקרים
- קולורדו היא המקום הטוב ביותר בארה"ב לחזות בו בשירידים אינדיאניים עתיקים, שנשתמרו בשמורת הטבע הלאומית מזה ורדה
- יובליו של נהר הקולורדו, שבתחתורתו יצר את הגרנד קניון, ממוקמים במדינת קולורדו יחד עם יובליהם של עוד 20 נהרות גדולים נוספים

קולורדו - נא להכיר

קולורדו היא מדינה חצויה. מבחינה פוליטית היא נחצית בין ליברליות ושמרנות. החלק המרכזי והמזרחי של קולורדו, ובעיקר הערים דנוור ובולדר הן מקום עכשווי, משכיל וליברלי, שיש בו מודעות גבוהה לסביבה, ואילו החלק הצפוני הוא הרבה יותר שמרן והרבה פחות פלורליסטי. הוא כולל בעיקר חוות ענק של חקלאים לבנים הדומים בהווייתם לתושבי המדינות וויאומינג, מונטנה ואיידהו, שמעלים מפעם לפעם רעיונות לדרוש פיצול רשמי של המדינה לשניים. מבחינה גאוגרפית נחצית מדינה זו על ידי רכס הרי הרוקי הנישא, קו פרשת המים של צפון אמריקה. עובדה זו, יחד עם העובדה שבשולי ההרים נוצרו מדבריות בצל גשם, תורמת לכך שבקולורדו יש נוף מגוון במיוחד. אין עוד הרבה מקומות בעולם שבבוקר אפשר להעפיל בהם אל פסגה אלפינית שגובהה מעל 4,000 מ' ואחר הצהריים להגיע, לאחר נסיעה בדרכי נוף נהדרות, אל מרחבי מדבר אדומים. אין עוד הרבה מקומות שבבוקר אפשר להתגלגל בהם על דיונות חול אדירות ממדים ובהמשך היום לשכשך באגם שמקור מימיו בהפשרת קרחונים. זהו הייחוד של קולורדו, שבזכותו מדינה זו היא גן עדן לכל אוהבי הטיולים באשר הם ולכל חובבי הטבע והנוף.

למטה משמאל:

השיפולים המזרחיים של רכס הרי הרוקי, מדרום לדנוור. בחלק הקדמי של התמונה ניתן להבחין בגבעות אבן חול המשוונות של 'גינת האלים', קולורדו ספרינגס

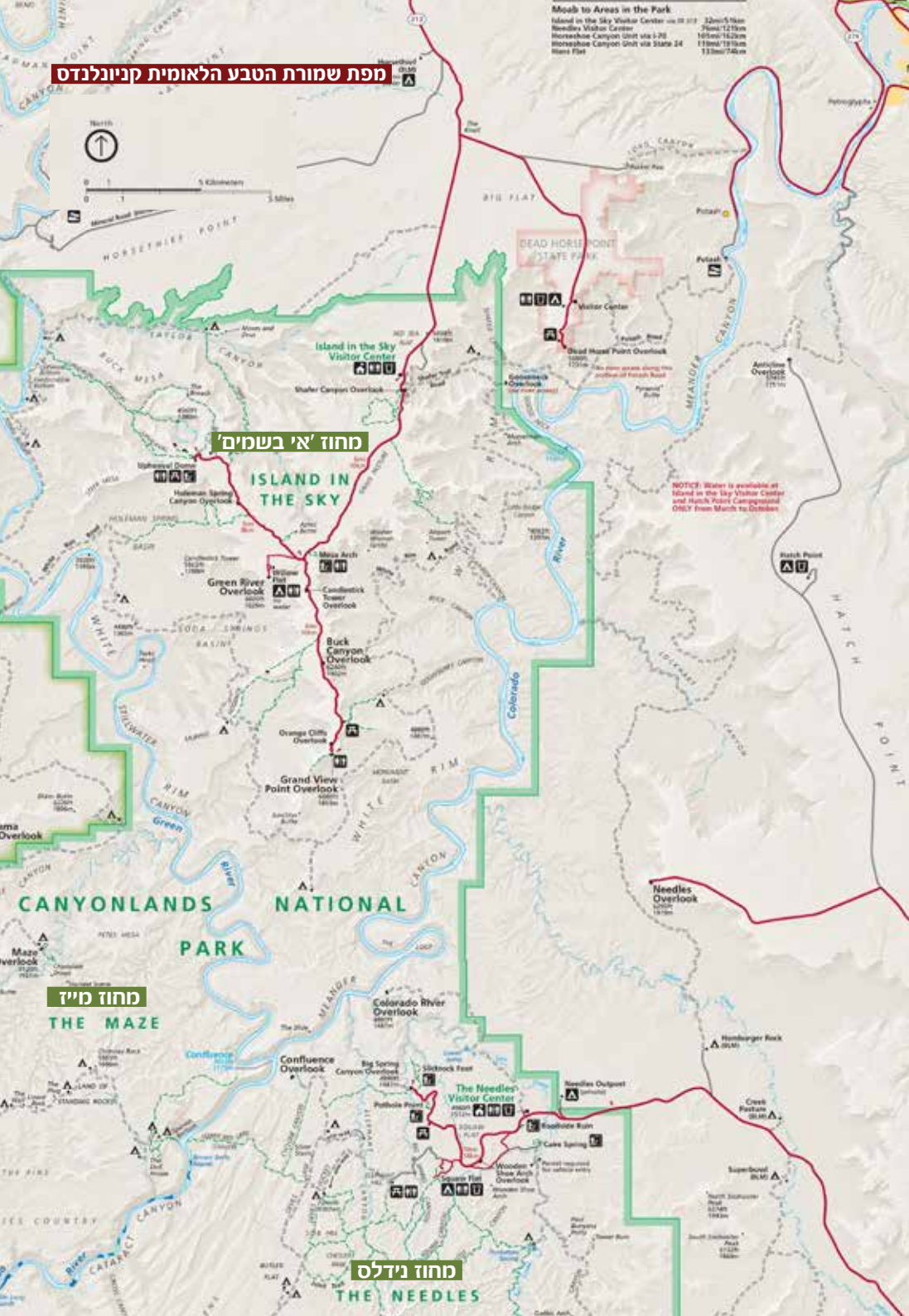
למטה תמונה עליונה:

הר בלו סקי, אליו מובילה דרך נופית מרשימה המעפילה לגובה של מעל 4,000 מ' מעל פני הים

למטה תמונה תחתונה:

ערוץ ירוק ושופע על פסגת הרי הרוקי, לאורך המסלול המוביל לאגם איזבל

מפת שמורת הטבע הלאומית קניוונלנדס

מחוז א' בשמים'

מחוז מ"ז

מחוז גידלס

תצפית נהדרת על נפתולי נהר הקולורדו ואם הזמן מאפשר, מומלץ לעצור בה לפני הביקור ב'אי בשמים' או לאחריו, ראו מידע נוסף בעמוד 247.

כשתגיעו ל'אי בשמים' כדאי לצאת לטיול הליכה בנוף הקדומים הנשקף בשמורה. המסלול המומלץ ביותר הוא זה המוביל אל תצפית הגרנד ויו (Grand View). לאורכו של כל המסלול, ובעיקר בסופו, נשקף נוף נהדר של דרום יוטה, של רמת קולורדו והרכסים המקיפים אותה, של מפגש נהרות הגרין והקולורדו ושל הצריחים שנתרו מזדקרים בעמק שנוצר על ידי זרימת הנהרות. אורכו של המסלול כשלושה ק"מ (1.5 ק"מ לכל כיוון, תוספת גובה 15 מ', דרגת קושי קלה, המסלול נושק למצוק, שמרו על הילדים) והוא מתחיל כ-12 מייל מדרום למרכז המבקרים, במזלג הדרכים כשישה מייל מדרום למרכז המבקרים יש לפנות שמאלה ולנסוע כשישה מייל נוספים. מקום מומלץ נוסף שלא כדאי לפסוח עליו הוא נקודת התצפית על נהר גרין (Green River Overlook), הממוקמת קרוב לחניון הלילה של השמורה. כדי להגיע לחניון יש לנסוע ממרכז המבקרים דרומה כשישה מייל ובמזלג הדרכים לפנות ימינה ומיד שמאלה.

מסלולים מומלצים נוספים בשמורה הם:

- Mesa Arch - מסלול קצרצר, קל, מעגלי, שאורכו 0.8 ק"מ (תוספת גובה זניחה) המוביל לקשת יפה ולנוף נהדר. מתחיל סמוך למזלג הדרכים, כשישה מייל ממרכז המבקרים (תוספת גובה 30 מ'). מומלץ בעיקר בבוקר, אז תנאי הצילום מצוינים.
- Whale Rock - מסלול נחמד (בעיקר אם מטיילים עם ילדים), לא קשה, המעפיל לראש גבעה של אבן חול, שממנה נשקף נוף פנורמי נהדר. אורך המסלול 1.5 ק"מ (0.75 ק"מ לכל כיוון, תוספת גובה 30 מ') וכדי להגיע אליו יש לנסוע ממרכז המבקרים דרומה, ולפנות ימינה במזלג הדרכים הממוקם כשישה מייל מהמרכז.
- Upheaval Dome - מסלול שאורכו ק"מ אחד (0.5 ק"מ לכל כיוון, תוספת גובה 15 מ') או 2.6 ק"מ (1.3 ק"מ לכל כיוון, תוספת גובה 45 מ'), תלוי אם הולכים לנקודת תצפית אחת או לשתיים (מסלול קל עד לתצפית הראשונה, ובדרגת קושי בינונית עד לתצפית השנייה). המסלול מוביל לתצפיות על מכתש שקוטרו כחמישה ק"מ, שעד היום לא ברור כיצד הוא נוצר, האם מקימוטן של שכבות מלח השקועות מתחת לאבני החול (ובליה של סלעים מאוחר יותר), או האם מנפילת מטאור. כדי להגיע לתחילת המסלול יש לנסוע ממרכז המבקרים דרומה, לפנות ימינה במזלג הדרכים הממוקם כשישה מייל מהמרכז, ולנסוע כחמישה מייל.
- Murphy Point Overlook - מסלול נהדר, קל יחסית ושטוח ברובו (בתוואי שהיה פעם דרך עפר) שאורכו 6.5 ק"מ (3.25 ק"מ לכל כיוון, תוספת גובה 30 מ') המוביל לתצפית יפה על מרחבי השמורה. כדי להגיע לתחילת המסלול סעו ממרכז המבקרים דרומה, ופנו שמאלה במזלג הממוקם כשישה מייל מהמרכז.
- Syncline Trail - מסלול מעגלי נהדר שאורכו 13.3 ק"מ (תוספת גובה 400 מ', רמת קושי קשה) המקיף את מכתש Upheaval. המסלול מתחיל במקום שבו מתחיל המסלול המוביל לתצפית על המכתש.

הידעתם?
אלפי עטלפים יוצאים בשעות הערב ממחבואם בשמורת קניוונלנדס בחיפוש אחר מזון.

למטה תמונה עליונה:
הנוף ממסלול Whale Rock
למטה תמונה תחתונה:
נוף שמורת הקניוונלנדס מבעד לקשת Mesa Arch
בעמודים 262-263:
שמורת הקניוונלנדס היא הגדולה ביותר והפראית ביותר מבין שמורות הטבע הלאומיות של יוטה. גובהו הממוצע של האזור יותר מ-1,500 מ' מעל פני הים, והנהרות קולורדו וגרין, המתפתלים בשטחו, יוצרים בו קניונים עמוקים. ברקע ניתן להבחין בהרי לה-סל החולשים על האזור מרום של 3,900 מ' (התמונה צולמה ממסלול גרנד ויו)

יעיל ואפשר גם לוותר - אין חובת נוכחות). אין מגבלה לשעה שבה ניתן להתחיל ללכת או לחזור (בעיקרון האישור הוא ל-24 שעות אך הלינה במסלול אסורה). אורך המסלול הוא 11 ק"מ (5.5 ק"מ לכל כיוון), דרגת קושי בינונית - יש כמה עליות וירידות אבל לא משהו רציני, המסלול חשוף כך שאם מטיילים בו בקיץ הוא עלול להיות חם, יש לקחת הרבה מים, כדאי להתחיל ללכת מוקדם בבוקר - ואז החזרה תהיה כאשר חם, או בצהריים - ואז החזרה תהיה בשעות קרירות (במקרה זה כדאי לקחת פנסים למקרה שהחזרה תהיה בחושך - לא מומלץ שכן המסלול אינו מסומן היטב). יש לשמור על הניקיון ולא להשאיר דבר בשטח (גם לא זבל אורגני וודאי שלא ניירות טואלט). במהלך המסלול יש פקחים מתנדבים שייבקשו לראות את אישור הכניסה ואף יבקשו לבדוק את כמות המים שיש לכם. המסלול אינו משולט היטב ויש להיעזר במפה ובתמונות שתקבלו בדואר או באפליקציית ניווט (כמו למשל maps.me או mapy.cz). היעד של המסלול הוא אזור שנראה כגלים של ים (ומכאן השם - The Wave) המורכב ממסלע אדום שאפשר לראות בו באופן מושלם את שכבות הסלע (עם הגיעכם לאזור זה כדאי לשוטט בו - אחרי הגשם אפשר למצוא במקום לעתים גבי מים מלאים), אך המסלול כולו (ולא רק היעד שאליו מגיעים) מרהיב. המסלול אינו עובר באזורים קניוניים ולכן אפשר לטייל בו בדרך כלל גם ביום בו יש סכנת שיטפונות. נקודת ההתחלה של המסלול משותפת למסלול המוביל לקניון בקסקין המתואר בעמוד הקודם.

■ נסיעה לעיירת הרפאים הנטושה פריה (Paria Townsite) שיושבה בסוף המאה ה-19 על ידי מתיישבים מורמונים ומאז ננטשה (אך מדי פעם מוקמים כאן סטים של סרטי 'מערב פרוץ' המצולמים במקום). מהעיירה הנטושה לא נשאר הרבה והסיבה העיקרית להגיע למקום היא הטבע היפה הסובב אותה, ומצוקי אבן החול הצבעונית המקיפים את האזור, הנושקים לנהר הפריה (בהתאם לעוצמת הזרימה ניתן לשכשך בנהר, אם כי המים בוציים בדרך כלל). ההגעה למקום היא בדרך עפר (עבירה לכל כלי רכב כאשר הכביש יבש, אך עדיף לנסוע בה ברכב עם מרכב גבוה או ברכב 4 על 4). הפנייה לדרך העפר (ששמה Paria Movie Rd) מכביש 89, ממוקמת כ-40 מייל מצפון מערב לפייג', ובה יש לנסוע כשישה מייל.

טיפ

אם לא השגתם אישור כניסה ללוייב, תוכלו לנסות לצאת למקום בטויל מאורגן (כאשר החברה המארגנת תנסה להשיג לכם אישור של הרגע האחרון על בסיס מקום פנוי). אפשר גם לצאת לטיול מאורגן למקומות מרהיבים נוספים, דומים ללוייב, שאינם מחייבים אישור כניסה (או שמחייבים אישור כניסה שקל יותר להשיג אותו), אך ההגעה אליהן מחייבת רכב שטח גבוה (למשל: South Coyote Buttes White Pocket-I), חברה מומלצת לסירים מסוג זה היא Dreamland Safari Tours (החברה גם מארגנת סיורים מודרכים לקניון בקסקין ולאתרי טבע רבים נוספים באזור שהגישא אליהם לא פשוטה באופן עצמאי - בעיקר אם אין לכם רכב 4 על 4 או אם אתם מטיילים בקרוואן). למידע ולהזמנות: www.dreamlandtours.net (מקום מושבה של חברה זו הוא בעיירה קנאב (Kanab), כשעה נסיעה מפייג', אבל אפשר גם להיפגש עם המדריכים כאמצע הדרך בנקודת ההתחלה של חלק מהמסלולים).

משמאל ובעמוד ממול:

כל הדרך המובילה ללוייב מרהיבה ביופיה ולא רק היעד הסופי שהוא לכאורה מטרת הטיול

מפצלים אפשר גם להוסיף לטיול עלייה להר בלו סקיי. ראו מידע בעמוד 376.

■ אפשר להאריך את המסלול ולהוסיף לו יום טיול בעיירה גלנווד ספרינגס ובסביבתה, בין יום 4 ליום 5 (הוספת לילה בגלנווד ספרינגס), ראו מידע בעמוד 392.

■ כדאי להוסיף למסלול טיול זה עוד לילה בשמורת הטבע הלאומית גרייט סנד דיונס. לשם כך יש ללון גם בלילה היום ה-16 בשמורה, לנסוע לקולורדו ספרינגס בבוקר היום ה-17, ולנסוע לדנוור במהלך היום ה-18.

■ אם רוצים לצאת במהלך יום 11 לפעילויות (רפטינג, סוסים, אומגות, טיול ג'יפים, ביקור במכרה זהב וכדומה) כדאי לשקול להאריך את הטיול ביום אחד ולהוסיף לילה בדורנגו. לינה בדורנגו תרווח גם את יום 12, שגם הוא עמוס יחסית.

■ ניתן לקצר את הטיול ל-13 ימים על ידי נסיעה ביום 5 של הטיול ישירות מאספן לשמורת הטבע הלאומית הקניון השחור של הגניסון - 3 שעות נסיעה, רובן בכביש 103 המרהיב. בעקבות שינוי זה, הטיול ביום 6 (בשמורת גניסון) יהיה זה לטיול ביום 10 של התוכנית המקורית ומכאן והלאה המסלול ימשיך על פי התוכנית המקורית. קיצור זה של המסלול מדלג על ביקור באזור העיירה מואב (שמורות ארצ'ס וקניונלנדס) שבמדינת יוטה, ראו מידע בטיפ שבועמוד 390.

■ ניתן לקצר את הטיול ל-13 ימים על ידי נסיעה ביום 11 של הטיול ישירות מדורנגו לשמורת הטבע הלאומית גרייט סנד דיונס - 3 שעות נסיעה מדורנגו (5 שעות נסיעה מיוריי, נקודת ההתחלה של יום 11), רובן בכביש 160. ניתן אף לפצל יום זה לשניים וללון באזור פגוסה ספרינגס (Pagosa Springs), שם יש שפע של מעיינות חמים. בעקבות שינוי זה הטיול ביום 12 של הטיול (בשמורת הדיונות) יהיה זה לטיול ביום 16 של התוכנית המקורית ומכאן והלאה המסלול ימשיך על פי התוכנית המקורית, קיצור זה של המסלול מדלג על ביקור ב'עמק המונומנט', בקניון דה שיי ובסנטה פה.

■ ניתן לקצר את המסלול ל-14 ימים ולסיימו באלבקרקי, ניו מקסיקו, שבה יש נמל תעופה בינלאומי. למידע על מקומות לינה באלבקרקי פנו לעמוד 534.

■ ניתן להאריך מסלול טיול זה ביומיים ולהוסיף לו ביקור בשמורת הטבע הלאומית גרנד קניון. לשם כך סעו ביום ה-13 מ'עמק המונומנט' למצוק הדרומי של הגרנד קניון (ראו מידע עמודים 280-289), ביום ה-14 טיילו במצוק הקניון וביום ה-15 סעו למונומנט הלאומי קניון דה שיי.

■ כדאי להזמין מקום מראש ומבעוד מועד לכל המלונות וחניוני הלילה שלאורך המסלול.

■ כביש טרייל רידג' (Trail Ridge Rd), החוצה את שמורת הטבע הלאומית הרי הרוקי ואת רכס ההרים (הכביש שבו נוסעים ביום 4 לטיול), פתוח מסוף מאי עד אמצע אוקטובר בלבד.

טיפ

למידע על מצב הכבישים בקולורדו: 303-639-1111
www.cotrip.org
ניתן גם להתקשר מתוך תחומי המדינה לטל: 511.

טיפ

קרוב לוודאי שמזג האוויר יהיה חמים ונעים לאורך רוב המסלול, אולם במקומות הגבוהים עלול להיות קר. כדאי להצטייד הן בכגדים המתאימים למזג אוויר חם והן בכגדים המתאימים למזג אוויר קריר. אין צורך במעיל עבה, אך כדאי להצטייד בפליז, ככובע צמר, בצעיף ובמעיל גשם.

טיפ

לאורך מסלול זה יתכנו סופות ברקים בשעות אחר הצהריים, לכן כדאי לתכנן את מסלולי ההליכה המעפילים לגובה לשעות הבוקר.

טיפ

קרציות הנפוצות (בעיקר בתחילת הקיץ) ביערות הרי הרוקי של קולורדו עלולות להעביר מחלות. בדקו את עצמכם לאחר טיולים ברגל ביער, כדי לוודא שלא נטפלה אליכם קרציה. אם בכוונתכם לטייל באזורי סכר צפופים, מומלץ שתרכסו את עצמכם בספרי דוחה יתושים.

בעמוד ממוקד: כביש

הרים לאורך הכביש המוביל להר בלו סקיי שגובהו מעל 4,300 מ' מעל פני הים

אייל קנדי

אייל פרדי

כבש הרים

בקרבנות החיזור על הזכות להפרות את הנקבות, נושרות מדי סתיו (בדרך כלל בחודש ספטמבר) וצומחות מחדש עם בוא האביב. בניגוד למיני איילים רבים אחרים, איילי הקורא חיים בדרך כלל לבד או בקבוצות קטנות של שניים-שלושה פרטים. למרות מראהו התמים, המוס הוא אחד מבעלי החיים המסוכנים בצפון מערב ארה"ב (בעיקר מסוכנת נקבה שיש לה עופרים), וכדאי לשמור מרחק ממנו (ואם הוא תוקף, כדאי לרוץ ולהסתתר מאחורי עץ). בעמק קוונצ'י (Kawuneeche Valley) שבחלקה המערבי של השמורה יש סיכויים מצוינים לראות יונק מרשים זה.

איילים קנדיים: האייל הקנדי (North American Elk), ובשמו המדעי *Cervus canadensis* הוא אחד היונקים הגדולים הנפוצים בשמורת הרי הרוקי. בדרך כלל הוא מבלה את הקיץ באזורי הטונדרה הגבוהים, ובסתיו - יורד לעמקים. בעל חיים זה הוא האייל השני בגודלו לאחר אייל הקורא - משקלם של הזכרים מגיע עד 500 ק"ג. הזכרים מגדלים קרניים גדולות מדי שנה. באביב הקרניים נושרות ובמהלך הקיץ צומחות שוב. הקרניים משמשות את האיילים במלחמות הזכרים המרשימות, המתרחשות בסתיו, על הרמון הנקבות.

איילים פרדיים: האייל הפרדי (Mule Deer), ובשמו המדעי *Odocoileus hemionus* כמעט שנכחד מנופם של הרי הרוקי האמריקניים בכלל ומנופה של מדינת קולורדו בפרט עקב ציד מוגבר במהלך המאה ה-19. אולם בעקבות תקנות שמנעו ציד ובעקבות סילוק טורפים משטח השמורה (קשה להאמין, אבל באותה תקופה בוערו הזאבים ודובי הגריזלי של ההרים, והיום הם נכחדו מהם לחלוטין) התאוששה אוכלוסיית האיילים הפרדיים, והיום היא מונה כמה מאות. אייל זה מהווה מקור מזון לאריות הרים, לקויטים ולשונרים. ניתן להבחין בינו ובין האייל הקנדי בזכות אוזניו הגדולות וזנבו שבקצהו כתם לבן (כמו כן אייל זה קטן בהרבה מהאייל הקנדי). שלא כמו האייל הקנדי, אייל זה לא מכנס סביבו הרמון נקבות בעונת החיזור.

כבשי הרים: לכבשי ההרים (Bighorn Sheep), ובשמן המדעי *Ovis canadensis* קרניים השוקלות עשרות קילוגרמים. גם לזכרים וגם לנקבות יש קרניים, אולם קרני הזכרים גדולות יותר והן אינן נושרות לעולם (בדומה לקרני היעלים ובשונה מקרני האיילים). כבש ההרים ניחן ביכולת טיפוס מעולה, והוא ניזון מעשבים, חזזיות ופרחים. בדרך כלל הזכרים והנקבות חיים בנפרד, למעט בעונת החיזור המתרחשת לקראת סוף הסתיו. בעונה זו הם מזדווגים. מספר הקרבות שמנהלים הזכרים על הזכות להפרות את הנקבות קטן יחסית, שכן גודל קרני הזכרים, סמל סטטוס המדרג את כוחם, יוצר היררכיה פנימית מוסכמת המונעת על פי רוב את הצורך להילחם. לפני כמאתיים שנה אכלסו מיליוני כבשי הרים את מערב ארה"ב, והם היוו מקור מזון חשוב לאינדיאנים שחיו באזור. אולם עד שנת 1900, בעקבות ציד מסיבי ובעקבות מעבר מחלות מבקר לכבשי ההרים, פחתה עד מאוד אוכלוסיית כבשי ההרים. היום מתאוששת האוכלוסייה בהדרגה.

היונקים של הרי הרוקי

קויטים: הקויט (Coyote), ובשמו המדעי *Canis latrans* מוכר בעיקר מסרטים מצוירים, שם הוא מתרסק על קירות בטון ונדרס על ידי משאיות חולפות בניסיון לתפוס את 'הציפור האצנית' שמצליחה בחוכמתה להוביל אותו היישר אל שפת תהום. בעל חיים זה, שצבעו חום צהבהב, נמנה עם משפחת הכלביים (Canidae), שאלה שייכים גם הזאבים, השועלים, התנים והכלבים. לפני כ-500 שנה, כאשר הגיע כריסטופר קולומבוס ל'עולם החדש', הקויט היה מצוי בעיקר בערבות, במדבריות ובמישורים הגדולים של צפון אמריקה. כף רגלו לא דרכה ביערות ובשרשראות ההרים הגבוהים. בתקופה זו שלט באזור טורף אחר - הזאב. לא עבר זמן רב עד שבני האדם השמידו אוכלוסיות שלמות של זאבים, ומספרם פחת במהירות. וכך, בעוד אוכלוסיית קרובי משפחתו הידלדלה, הקויט, בחוכמתו הרבה וביכולת ההסתגלות המדהימה שלו, התפשט וחדר לכל פינה בתת-היבשת. היום הקויט (שאת יללותיו אפשר לעתים לשמוע בלילות) הוא הטורף החשוב ביותר בהרים, המווסת את גודלן של אוכלוסיות יונקים קטנים שאותם הוא טורף.

קויט

דוב שחור

אייל קורא

דובים שחורים: דובים שחורים (Black Bears), ובשמן המדעי *Ursus americanus* חיים בכל שטח צפון אמריקה. כמה עשרות בלבד מאכלסים את שמורת הטבע הלאומית הרי הרוקי. משקל ממוצע של זכרים בוגרים הוא 100 ק"ג, ומשקלן של הנקבות כ-80 ק"ג. בחורף הם חופרים מחילות בקרקע, שם הם שוהים עד לאביב. במהלך החורף יורדת טמפרטורת גופם, והם אינם אוכלים. בסוף החורף נולדים להם גורים, בדרך כלל שניים עד ארבעה בכל שגר. כאשר מזג האוויר מתחמם, הם יוצאים מן המאורות ומבלים את רוב הקיץ באכילה. המזונות האהובים עליהם הם תותי יער, עשב, עלים, דגים, מכרסמים ויונקים קטנים. לעתים קרובות הם מתקרבים למזבלות ולמקומות יישוב, ומאחר שאיבדו במשך הזמן את הפחד הבסיסי מבני האדם, הם מהווים סכנה. צבעם בדרך כלל שחור, אבל לא תמיד, חלקם חומים.

איילי קורא: איילי הקורא, המוכרים יותר בשם מוס (Moose), ובשמו המדעי *Alces alces*, הם הגדולים מבני משפחת האיילים. גובהם יותר משני מ' ומשקלם עד 700 ק"ג. למרות זאת הם ניזונים מעשבים בלבד, שאותם הם אוכלים במשך רוב שעות היממה. לנקבות אין קרניים ואילו לזכר קרניים גדולות, שרוחבן יכול להגיע לכמעט שני מ' ומשקלם לכ-30 ק"ג. קרניים אלה, המשמשות את הזכר

הידעתם?

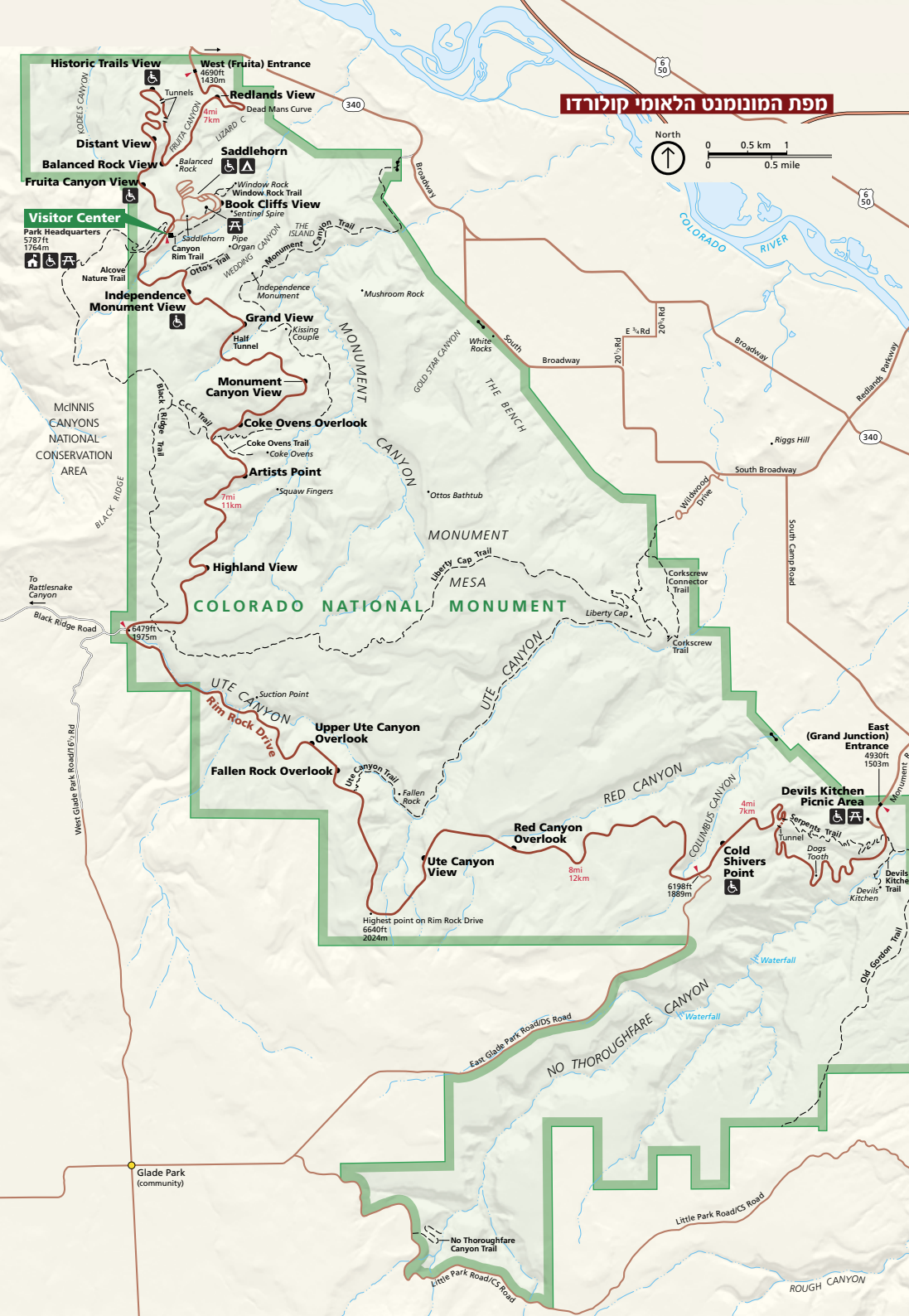
בשמורת הרי הרוקי האמריקניים חיים על פי ההערכות 25-20 דובים בלבד.

הידעתם?

למרות המראה הפרוותי החמוד שלו, הדוב הוא חיה מסוכנת, ועל פי החוק יש לשמור ממנו מרחק של כ-50 מ' לפחות. כמו כן אסור להשאיר מזון או צידניות בחוץ, ואת הזבל יש לזרוק אך ורק בפחים המיוחדים המיועדים לכך, הפזורים ברחבי השמורה, פחים שדובים אינם יכולים לפתוח. במקרה שתפגשו דוב במהלך מסלול טיול, בחניון הלילה או בכל מקום אחר, שמרו מרחק והתרחקו באיטיות. אם הדוב עוקב אחריכם, הישארו בקבוצה ונסו להיראות גדולים ככל שאפשר. במידת הצורך זרקו אבנים או מקלות (אך לא אוכל) על הדוב. בכל מקרה אל תסובכו לדוב את הגב, אל תברחו בריצה ואל תטפסו על עצים כמילוט (הדוב הוא אצן לא רע ומטפס מצוין על עצים). במקרה של התקפה על ידי דוב (מאורע נדיר מאוד) יש להילחם חזרה בכל הכוח (שלא כמו בהתקפה על ידי דוב גריזלי - אז יש להתחזות למת).

הידעתם?

על פי ההערכות בקיץ חיים בשטח שמורת הרי הרוקי האמריקניים כ-3,000 איילים קנדיים, ואילו בחורף (כאשר איילים רבים נודדים החוצה מהשמורה אל מקומות נמוכים יותר) חיים בה כ-1,000 פרטים. כאשר הוקמה השמורה בתחילת המאה ה-20 כמעט שלא היו בה איילים מסוג זה (כולם נכחדו), ועל כן הובאו למקום איילים ממדינת מונטנה.

מפת המונומנט הלאומי קולורדו

מלונות, גרנד ג'נקשן

מלונות ברמת מחיר נמוכה

■ La Quinta Inn & Suites Grand Junction - מלון בסיסי מצוין, ממוקם בעיירה גרנד ג'נקשן קרוב לכביש I-70 ולשדה התעופה, 970-241-2929 ☎, 2761 Crossroads Blvd, Grand Junction, CO ☎, www.wyndhamhotels.com

■ Doubletree Grand Junction - מלון סביר, השוכן בעיירה גרנד ג'נקשן קרוב לכביש I-70 ולשדה התעופה, 970-241-8888 ☎, www.hilton.com ☎, 743 Horizon Dr, Grand Junction, CO ☎

■ Home2 Suites By Hilton Grand Junction Northwest - מלון מצוין שיש בו חדרים עם מטבחון וכן חדרים המיועדים למשפחות גדולות, 970-242-3330 ☎, www.hilton.com ☎, 650 Market St, Grand Junction, CO ☎

■ Tru By Hilton Grand Junction Downtown - מלון מומלץ השוכן במרכז העיירה, 970-256-1000 ☎, www.hilton.com ☎, 243 Colorado Ave, Grand Junction, CO ☎

מלונות ברמת מחיר בינונית

■ Hotel Maverick - המלון הטוב ביותר בעיירה גרנד ג'נקשן, שוכן בקמפוס של אוניברסיטת קולורדו מזה, 970-822-4888 ☎, www.thehotelmaverick.com ☎, 840 Kennedy Ave, Grand Junction, CO ☎

חניוני לילה, גרנד ג'נקשן וסביבתה והמונומנט הלאומי קולורדו

■ Saddlehorn Campground (8-9) - חניון בלב המונומנט הלאומי קולורדו. האתרים היפים, הצופים בחלקם לנוף, ממוקמים בלולאות החיצוניות. החניון שוכן כארבעה מייל מהכניסה המערבית לשמורה, קרוב למרכז המבקרים, וכדי להגיע אליו יש לרדת מכביש I-70 בירידה 19 (הממוקמת ממערב לגרנד ג'נקשן) ולנסוע דרומה בכביש 340, לאחר נסיעה של כ-2.5 מייל יש לפנות אל הכביש המעפיל אל השמורה, פתוח כל השנה, להזמנות: 877-444-6777 ☎, www.recreation.gov ☎

■ Fruita Section Campground (6-8) - חניון השוכן סמוך לגדת הקולורדו בקרבת העיירה פרוטה (Fruita, בשמורת Colorado River State Park), קרוב לכבישים I-70 ו-340. פתוח כל השנה, כולל מקלחות, מכונות כביסה וחיבורים לחשמל, למים ולביוב, למידע: 970-858-9188 ☎, 800-244-5613 ☎, www.reserveamerica.com ☎, 595 Hwy 340, Fruita, CO ☎. יש בשמורה חניון נוסף (יפה יותר) באזור ששמו Island Acres Section השוכן לצד כביש I-70 (ביציאה 47), כעשרה מייל ממזרח לכניסה לגרנד ג'נקשן.

■ Grand Junction KOA (5-7) - חניון פרטי גדול בעיירה גרנד ג'נקשן, פתוח כל השנה, כולל מקלחות, מכונות כביסה, בריכת שחייה וחיבורים לחשמל, למים ולביוב, למידע ולהזמנות: 970-242-2527 ☎, www.koa.com ☎, 2819 Hwy 50, Grand Junction, CO ☎. יש במקום גם בקתות להשכרה.

טיפ

אפשר לקצר את המסלול ל-13 ימים על ידי נסיעה ביום הזה (יום 5) לעיירה מונטרז (לינה באותו מקום בו לנים ביום 6 של המסלול המקורי). במקרה זה זמן הנסיעה ביום 5 יהיה 3 שעות, אפשר להקדיש את שעות הבוקר לאזור העיירה אספן וכן אפשר לעצור בדרך למונטרז במעיינות החמים פני (Penny Hot Springs) שלצד כביש 133 (בנהר קריסטל, Crystal River). קיצור המסלול מדלג על ביקור באזור העיירה מואב שבמדינת יוטה. אם בוחרים באופציה זו אפשר גם לפצל את הנסיעה למונטרז ליומיים ולהוסיף לנסיעה כניסה בדרך צדית אל היישוב המיוחד מרבל (Marble) השוכן לצד אגם קטן והמזכיר עיירות קטנות וינדחות באלסקה. אפשר ללון בלודג' המקסים Beaver Lake Lodge & Cabins או בחניון המהמם Bogan Flats Campground.

למטה: המעיינות החמים פני

הידעתם?

באמצע המאה ה-19 התגלה זהב באזור העיירה סילברטון. בשנת 1879 נחנכה דרך כרכרות שחצתה את הרי הרוקי והובילה למקום אספקה, ובשנת 1882 נחנך קו רכבת אל דורנגו. הכרייה הגיעה לשיאה בתחילת המאה ה-20. באותה תקופה שגשגו באזור שבעה יישובים, אך כמה שנים מאוחר יותר, לאחר שנסתיים תור 'הבהלה לזהב', הפכו רובם ליישובי רפאים.

בעמוד ממול למעלה: מכרה הזהב הנטוש אידרדו

בעמוד ממול למטה: הרחוב הראשי של העיירה סילברטון

מימין ולמעלה: חלונות ושלטי חוצות בסילברטון

למטה: רכבת הקיטור שנוסעת בקו המקשר בין סילברטון לדורנגו

בעמודים 426-427: נופיהם הנהדרים של הרי הסן חואן המלווים יום טיול זה

מעל לקניון כלפי מטה. ביום קיץ רגיל המפלים בדרך כלל יבשים, אולם בחודשי האביב וגם בקיץ לאחר גשם הם זורמים בעוצמה והמראה מרשים במיוחד. בחורף מי המפלים קפואים ונראים כנטיפי קרח.

כחמישה מייל אחרי יוריי מתמתנת העלייה התלולה של הכביש, והדרך מתקרבת לגובה הנהר. מימין לדרך כמה נקודות גישה למים, כאשר הזרימה לא חזקה מדי ניתן להשתכשך בהם. קשה להתעלם מצבע הזהב של סלעי הנהר ומריח הגופרית הנישא באוויר.

בהמשך הדרך דרומה הנוף נפתח. לפנינו ומשמאל מזדקרות פסגות של מסלע חרסיתי רך, חשופות מצמחייה בצבע אדמדם (שמקורו בתחמוצות של ברזל ומתכות נוספות), ומימין מזדקרות פסגות המורכבות מסלעים קשיחים יותר, אף הן מעל לקו העצים. כל העת מעפילה הדרך מעלה והפיתולים חדים. כ-11 מייל מדרום לעיירה יוריי מגיעה הדרך אל נקודת תצפית על מכרה הזהב הנטוש אידרדו (Idarado Mine), לצד הדרך מוצבים שלטי הסבר על המכרה ועל פעילויות השיקום הסביבתי הנעשות במקום), ולאחר כשני מייל נוספים חולפת הדרך במעבר ההרים רד מאונטיין (Red Mountain Pass), שגובהו 3,358 מ' מעל פני הים.

ממעבר ההרים יורדת הדרך לעמק יפה שבו אחו וערוצי מים. בקצה העמק, בגובה של 2,840 מ' מעל פני הים, שוכנת העיירה הציורית סילברטון. בעיירה זו, שבה חיים פחות מ-700 תושבים יש רחוב מרכזי אחד (Greene St, כביש מספר 2), ובו חנויות מזכרות, גלידריות, מסעדות וכמה מלונות קטנים. בתי העיירה, שנבנו רובם בסוף המאה ה-19 בסגנון ויקטוריאני, צבועים בצבעים בוהקים, המשווים לרחובות, שברובם אינם סלולים, מראה יוצא דופן (כל הרחוב הראשי של העיירה הוכרז כאתר

הידעתם?

כריית מחצבים באזור זה של הרי סן חואן התחילה בסביבות שנת 1870 ושיאה התרחש בשנים 1905-1911. רוב המכרות נסגרו בשנת 1928, אולם חלקם נותרו פעילים עד אמצע שנות ה-70.

טיפ

בעיירה סילברטון, בצומת הכבישים 550 ו-2, יש מרכז מבקרים שבו ניתן להצטייד במפות ובמידע עדכני.

יום 14 - טיול בקניון דה שיי ונסיעה לסנטה פה

טיול של בוקר בקניון דה שיי המרהיב ונסיעה לעיירת האמנים היפה סנטה פה, שבה שפע גלריות אמנות ובתי אבן בעיצוב מקסיקני טיפוס.

לינה: סנטה פה, ראו מידע על מקומות לינה בעמוד 456.

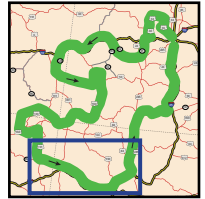
ל שעות הבוקר של יום זה מוקדשות למונומנט הלאומי המרהיב קניון דה שיי. הנוף של קניון עמוק זה שכל כולו מצוקים אדומים, דומה ודאי לכל מה שאי פעם דמיינתם כאשר חשבתם על דרום מערב ארה"ב. כל מה שחסר כדי שהמקום ייראה כמו סט של מערבון הוא קאובוי דוהר על סוס וכמה אינדיאנים דולקים אחריו.

אבן החול האדומה של קניון דה שיי, השוכן בפינה הצפון מזרחית של מדינת אריזונה, הושקעה לפי ההערכות לפני 230-250 מיליון שנה. קווי שבר שגרמו להרמת האזור בתקופות מאוחרות יותר יצרו הפרשי גבהים שאפשרו לכוחות הבליה של המים לחתור באבן החול וליצור בה את הקניון המרשים, אחד המקומות שהם ללא ספק מהיפים ביותר לאורך מסלול טיול זה.

בשמורת הטבע של המונומנט הלאומי המרהיב קניון דה שיי יש שני כבישים - זה החולף לצד המצוק הצפוני (North Rim Dr) וזה החולף לצד המצוק הדרומי (South Rim Dr). הדרך החולפת לצד המצוק הצפוני רחוקה יותר משפת המצוק בהשוואה לזו של המצוק הדרומי ואי אפשר לראות ממנה את הנוף. מהדרך החולפת לצד המצוק הדרומי אפשר לראות את הנוף. לאורך שתי הדרכים יש נקודות תצפית נהדרות. נקודת המוצא של שתי הדרכים נמצאת סמוך למרכז המבקרים שבכניסה לשמורה (קרוב לעיירה צ'ילנה, Chinle). מרחק הנסיעה ממרכז המבקרים לנקודת התצפית הרחוקה ביותר של המצוק הצפוני (Massacre Cave Overlook) הוא כ-13 מייל, ומרחק הנסיעה ממרכז המבקרים לנקודת התצפית הרחוקה ביותר של המצוק הדרומי (Spider Rock Overlook) הוא כ-14 מייל.

במצוק הצפוני יש שלוש נקודות תצפית. הרחוקה ביותר ממרכז המבקרים הן Mummy Cave Overlook (נקראת על שם שתי מומיות שנמצאו בעתיקות שבמקום) ו-Massacre Cave Overlook (נקראת על שם טבח שביצעו חיילים ספרדים בבני הנוואחו במקום בתחילת המאה ה-19). נקודות אלה מאפשרות מבט ייחודי על הקניון, ואפשר לצפות מהן על כמה אזורים של מבנים עתיקים בסלע (כמו אלו שבמזה ורדה אבל במסלע אדום יותר). יחד עם זאת, בשל הנסיעה הלא קצרה אל נקודות תצפית אלו אפשר לוותר עליהן. נקודת התצפית השלישית (שהיא הקרובה ביותר לכניסה לשמורה) היא Antelope House Overlook שבה יש שתי תצפיות. יש במקום מסלול הליכה שאורכו כ-400 מ' לכל כיוון המוביל לתצפיות אלה, שהן מהיפות בשמורה. בנוסף לנוף הנהדר, מאחת מנקודות התצפית הללו ניתן לראות הריסות של מבנים עתיקים בסלע וכן ציורי קיר.

במצוק הדרומי מספר רב יותר של נקודות תצפית. מומלץ לנסוע לאורך הדרך עד נקודת התצפית האחרונה (Spider Rock Overlook) ללא עצירות, ואז בדרך חזרה לעצור בכמה נקודות תצפית ככל שהזמן יאפשר. מבין נקודות התצפית של המצוק

אורך הדרך: כ-300 מייל, כ-4.5 שעות נסיעה, ראו מפה בעמוד 455

בעמוד ממול: מבט על מצוקי אבן החול האדומים של קניון דה שיי מנקודת התצפית Spider Rock
למטה תמונה עליונה: במהלך הביקור בקניון דה שיי ניתן להבחין באזורים כהים על המצוקים. מקור הצבע בבקטריות החיות על המצוקים. בקטריות אלו מקבעות מגנזיום, והוא שנותן למצוק את הגוון הכהה יותר.

למטה תמונה תחתונה: כמו במזה ורדה, גם באזור קניון דה שיי ניתן לראות עתיקות שהם שרידי הבתים של אינדיאנים קדומים שחיו בין המצוקים לפני מאות שנים
בעמודים 450-451: מבט על קניון דה שיי מנקודת התצפית Antelope House

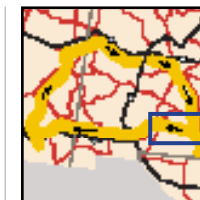

יום 3 - חציית היער הלאומי לינקולן ושמורת ווייט סנדס

נסיעה ביער הלאומי לינקולן אל מרבדי הדיונות הלבנים של ווייט סנדס.

לינה: אלמוגורדו או שמורת ווייט סנדס, ראו מידע על מקומות לינה בעמודים 508-507.

אורך הדרך: כ-180 מייל, כ-3.5 שעות נסיעה, ראו מפה בעמודים 511-510

שימו לב

■ שמורת הטבע הלאומית ווייט סנדס מוקפת בבסיסי צבא והיא נסגרת מפעם לפעם לכמה שעות או ליום מלא בעת ניסויי טילים או תרגילים צבאיים אחרים, ראו מידע נוסף בעמוד 507.

■ אם הטיול מתבצע בחודשי החורף או בעונות מעבר יש לוודא שכביש 82 (שמעפיל לגובה) פתוח, ושאינן הנחיה להשתמש בשרשראות שלג. אם הכביש מושלג אפשר להגיע לשמורת ווייט סנדס על ידי נסיעה מהעיירה קרלסבד דרומה לכיוון העיר אל פאסו (El Paso, טקסס) ומשם צפונה לשמורה. במקרה זה, אורכה של הנסיעה מהעיירה קרלסבד לשמורת ווייט סנדס הוא כארבע שעות (כ-250 מייל). בנוסף, אם מטיילים עם קרוואן ארוך כדאי לשקול (בהתאם למיומנות הנהיגה ולאורך הקרוואן) לבצע את השינוי הזה בכל מקרה וללא קשר לתנאי מזג האוויר, שכן כביש 82, למרות שעביר לקרוואנים, הוא מפותל מאוד. ■

⚠ בבוקר יום זה יש לנסוע מהעיירה קרלסבד צפונה בכביש 285 ולאחר נסיעה של כ-35 מייל לפנות שמאלה (מערבה) לכביש 82. כביש 82 מעפיל בגובה אל היער הלאומי לינקולן (Lincoln National Forest), אל אתר הסקי קלאודקרופט (Ski Cloudcroft) ואל העיירה הנחמדה קלאודקרופט (Cloudcroft), שהיא העיירה הגבוהה ביותר בניו מקסיקו (2,644 מ' מעל פני הים). זמן הנסיעה מקלאודקרופט לשמורת הטבע הלאומית ווייט סנדס (White Sands National Park) הוא כ-45 דקות. כדי להגיע מעיירה זו לשמורה יש להמשיך בנסיעה מערבה בכביש 82 עד

משמאל: מבט לכיוון מערב על שמורת ווייט סנדס מהיער הלאומי לינקולן, באזור העיירה קלאודקרופט
בעמוד ממול: שמורת ווייט סנדס משמרת מרבדי דיונות, המורכבות מגרגירי גבס, שהן הגדולות מסוגן בעולם

טיפ

Trail Dust Town הוא מתחם קניות ויילוי בניחוח 'המערב הפרוע'. תוכלו למצוא שם חנויות ייחודיות, מספר אטרקציות לילדים (רכבת, גלגל ענק קטנטן, קרוסלה, חיפוש זהב) ומסעדות למידע: @ traildusttown.com

הצעות לפעילויות נוספות בעיר טוסון ובסביבתה:

■ טיול בעיר טוסון, עיר מרכזית במדינת אריזונה המונה כ-550,000 תושבים, ובנוסף הינה ביתה של האוניברסיטה של אריזונה (מה שהופך אותה לעיר צעירה ותוססת יחסית ל'חור' שכזה המוקף שממה). זוהי עיר פרוסה מאוד, שרוב תושביה גרים בבתי קרקע המוקפים שטחים גדולים בינות הקקטוסים ושאר הצמחייה המדברית. אזור מרכז העיר טוסון שוכן לאורך השדרה הרביעית (4th Ave) ורחוב קונגרס (Congress St) ובו אפשר להסתובב מעט ברגל. לאורך השדרה הרביעית מתקיים בסוף חודש מרץ יריד נחמד ששמו The Fourth Avenue Street Fair, שכדאי לבקר בו אם מזדמנים לעיר בעונה זו. אפשר גם לצאת בטוסון לסיור אופנים יש לציין שלמרות שיש חלקים בעיר טוסון שהם נחמדים מאוד, זו אינה עיר מאוד מעניינת, ולכן אם זמנכם קצר לא כדאי להשקיע בה זמן רב מדי.

■ ביקור במבנה של ביוספר 2 (Biosphere 2) הממוקם בעיירה אורקל (Oracle, כ-40 דקות נסיעה מטוסון). מבנה מרשים זה נבנה על ידי משקיע פרטי במטרה לנסות לדמות חיים במערכת סגורה (כדי להשליך מכך על היכולת לקיים התיישבות במאדים ובכוכבי לכת אחרים). במקום יש הדמיות של כמה בתי גידול החל מאוקיינוס וכלה ביערות גשם. ביוספר 2 שימשה פעמיים בניסוי בו הוכנסו בני אדם למערכת סגורה זו: למשך שנתיים בשנים 1991-1993 וכן לכמה חודשים בשנת 1994. בשני המקרים הניסוי נחל קשיים כגון מחסור בחמצן ובמזון וזאת בנוסף למוות של חלק מבעלי החיים והצמחים שבמקום. את הקשיים המדעים בניסוי ליוו בעיות ניהוליות ובסופו של דבר הניסוי הופסק והמבנה נמכר לאוניברסיטת אריזונה. כיום ניתן לסייר במקום (בליווי 'הדרכה' של אפליקציה שאפשר להוריד מראש), למידע: @ biosphere2.org.

■ העפלה ברכב להר למון (Mt Lemmon) המתנשא לגובה של קרוב ל-1,600 מ' מעל פני הים, ומתרום מעל לעמק בו שוכנת העיר טוסון. הדרך הנופית המעפילה לפסגת ההר שאורכה כ-26 מייל, כוללת תצפיות יפות. עם העלייה בגובה משתנה הרכב הצמחייה מיערות קקטוסים ליערות עצים מחטניים. למעלה יש רכבל (לא פעיל כל יום, בחורף מיועד רק לגולשים, למידע: @ www.skithelemon.com). בחורף וכמה בתי הארחה ומסעדות וכן מצפה כוכבים (Mt Lemmon SkyCenter). בחורף האזור הוא גן עדן לחובבי הסקי (בהעפלה בכביש בחורף יש לשאת שרשראות שלג). בקיץ המקום נחמד אבל אפשר לוותר על ביקור בו.

■ 'טוסון העתיקה' (Old Tucson), הוא אולפן סרטי קולנוע שהוקם בשנת 1939 ושימש לצילום מאות סרטים (למשל 'אל דורדו') וסדרות טלוויזיה (למשל 'בית קטן בערבה'). בעיקר מערבוניים (אבל לא רק). והוסב לאתר תיירות בנוסף להיותו אולפן. 'טוסון העתיקה' כולל כמה מתקנים של פארק שעשועים (ברמה מאוד בסיסית - קרוסלה בת יותר מ-100 שנה, רכבת, נסיעה על כרכרה וכדומה והכל בסגנון 'המערב הפרוע'), מופעים שונים (כמו קרבות ירי, מופעי מוזיקה) וגם תפאורה וסטים של סרטים. יש במקום ארבעה סוגי סיורים המתחלפים לאורך השנה. רוב האטרקציות לא פועלות בחודשי הקיץ, הסיורים מתקיימים לאורך כל השנה, למידע: @ oldtucson.com.

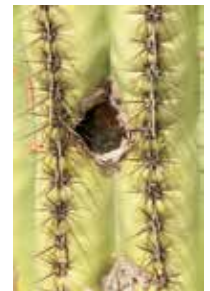

למעלה: פרחי הסגוארו מלכלכים בחודשים אפריל עד יוני. הם נפתחים בשעות הלילה ועד שעות אחר הצהריים של היום הבא קומלים. בכל לילה פורח פרח אחד (מתוך כ-100 בפרט בוגר). לילה לילה בשמש מספר הימים השווים למספר הפרחים, לאחר שהשמש שוקעת, פורח בקקטוס הסגוארו פרח אחר

משמאל: קקטוס סגוארו בוגר בן למעלה מ-100 שנה

למטה תמונה עליונה: ציפורי נקר יוצרות חורים בתוך הקקטוסים הענקיים ובהם הן מקננות

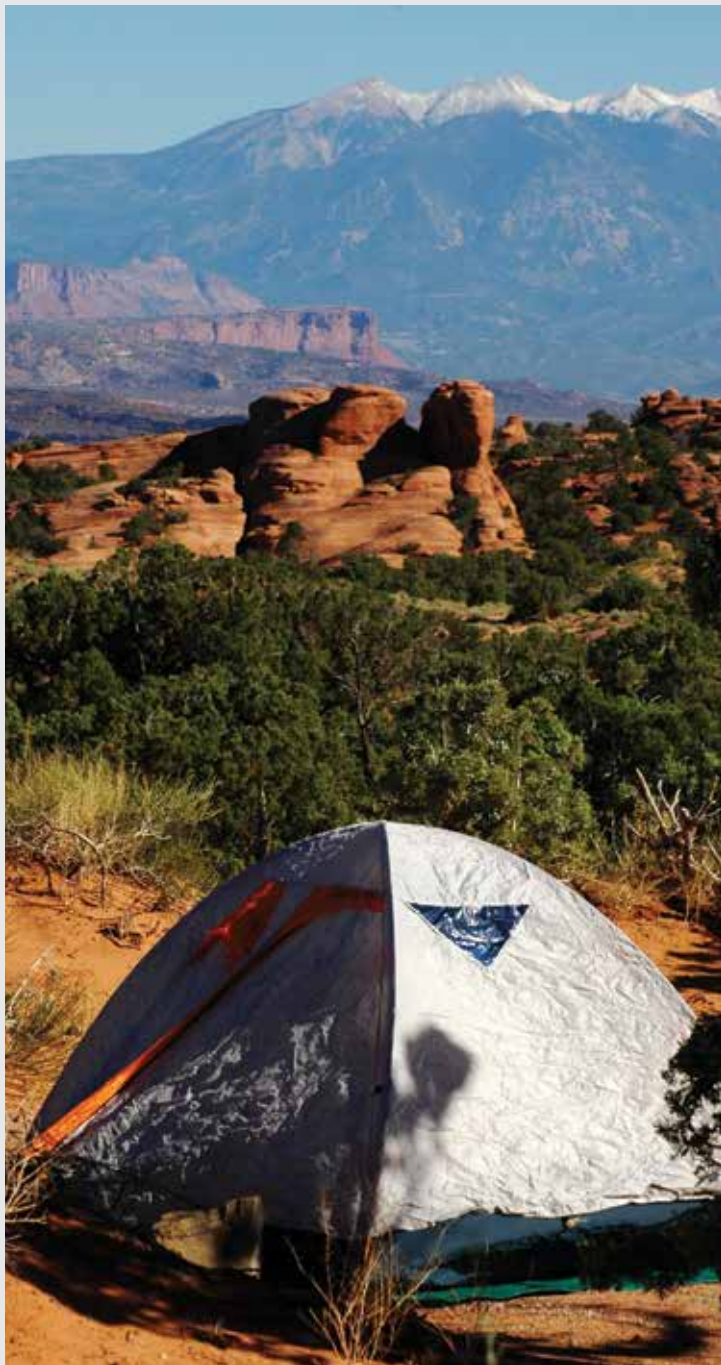
למטה תמונה תחתונה: ארנבת בשמורת סגוארו. נימי דם באוזניים הגדולות מסייעות לקירור בעל החיים בימי הקיץ הלוהטים

שימו לב

ללנים באוהל כדאי להצטייד בשקי שינה חמים ובאוהל עמיד בגשם (3-Seasons). כדאי להקפיד להרכיב על האוהל את הכיסוי שלו (Rainfly), וכן חשוב לרכוש אוהל שיכלול כיסוי המגיע עד למטה (אחרת - צפו לחדירות גשם מצדי האוהל). יש לציין שהמקום הבעייתי ביותר לחדירת מים הוא בדרך כלל החלק התחתון של האוהל, ולכן כדאי לרכוש ברזנט ולהניח אותו מתחת לאוהל, כדי שיגן עליו מפני חדירת מים. אם הברזנט גדול יותר מהאוהל, חשוב לקפלו כך שלא יכלוט מעבר לאוהל, אחרת מים שירדו מהאוהל יתנקזו על הברזנט (במקום לחלחל לאדמה) ויגלשו על הברזנט ממש אל מתחת לשקי השינה. כמו כן לא כדאי לרכוש אוהל גדול מדי. אוהל שכזה הוא מסורבל, קשה להקמה, ובעיקר - לא יתאים בגודלו לרוב המשטחים הנוחים המיועדים להקמת אוהלים בחניוני הלילה. ■

מימין: חניון הלילה היפהפה של שמורת הארצ'ס, ברקע נופם של הרי לה-סל המתנשאים לגובה של 3,900 מ' מעל פני הים

ציוד לטיול קמפינג

יציאה מהארץ לטיול קמפינג בארה"ב היא הרבה יותר פשוטה ממה שאתם חושבים. אפשר לארוז כמעט את כל ציוד הקמפינג בכמה קיטבגים, ואת מעט הציוד שקשה לסחוב מהארץ, כגון גזייה וצידינית, אפשר לרכוש בחו"ל. אם חסר לכם ציוד, זול יותר לרכוש אותו בארה"ב, ברשתות כמו טרגט וולמרט, בחנויות ספורט או בחנויות ציוד טיולים.

להלן רשימת ציוד בסיסית לטיול קמפינג:

- ☐ אוהל (באיכות טובה, עמיד בגשם)
- ☐ פטיש להחדרת יתדות האוהל לאדמה
- ☐ ברזנט, שאותו מומלץ לשים מתחת לאוהל
- ☐ שקי שינה
- ☐ כריות, מזרנים
- ☐ פנסים ותאורה
- ☐ סוללות
- ☐ אולר
- ☐ חבלים, אטבי כביסה
- ☐ מפת שולחן
- ☐ צידינית
- ☐ גזייה
- ☐ סיר, מחבת, פינג'אן (קשה למצוא בארה"ב כדאי להביא מהארץ)
- ☐ רשת לצלייה על האש
- ☐ סכין חיתוך, קרש חיתוך
- ☐ מרית, פותחן קופסאות שימורים, סכו"ם, צלחות וכוסות
- ☐ כוסות קפה
- ☐ כלי פלסטיק לאחסון אוכל
- ☐ נייר אלומיניום, ניילון נצמד
- ☐ נייר מגבת, מגבונים, נייר טואלט
- ☐ שקיות אשפה
- ☐ סקוטץ', סבון כלים, אבקת כביסה, סבון גוף, שמפו
- ☐ תרמוס
- ☐ גיגית פלסטיק (לסחיבת כלים למקום השטיפה)
- ☐ גפרורים, חומר תבערה להדלקת אש
- ☐ ערכת תבלינים, קפה, תה
- ☐ ערסל/כיסא
- ☐ עזרה ראשונה ושנייה
- ☐ חומר דוחה יתושים, קרם הגנה, קרם שפתיים
- ☐ מגבות
- ☐ בגדים חמים
- ☐ משחקי קופסה וכדור
- ☐ מתאם חשמל לשקע אמריקני ומתאם חשמל לשקע של מצת הרכב
- ☐ כפפות חד פעמיות (למטיילים בקרוואן) לטיפול בצינור הביוב
- ☐ פיזיזם ספייר (לשוכרים קרוואן) - ניתן לבקש מחברת ההשכרה

שימו לב

גם אם אינכם יוצאים לטיול קמפינג כדאי לעיין ברשימת הציוד המפורטת בעמוד זה. ■

שימו לב

לכל חניון לילה בספר זה מוצמד מספר המתאר את דרגת היופי של החניון, חניונים הזוכים לציין 10 הם היפים ביותר. ■

שימו לב

בחלק מחניוני הלילה הציבוריים (בדרך כלל אלה הממוקמים בשמורות מדינה) יש שערים שנסגרים עם רדת החשכה. בדקו בפרטי ההזמנה האם מצוין קיום שער ואם כן, התקשרו ובקשו קוד במקרה שאתם מתכוונים להגיע לחניון בשעה מאוחרת. ■

שימו לב

ברוב חניוני הלילה הציבוריים מתקיימות מדי ערב פעילויות והרצאות נחמדות של פקחי השמורה (ריינגרים), המתאימות לכל המשפחה. ■

שימו לב

גם בקיץ עלול להיות לעתים קר במקומות הגבוהים במערב ארה"ב ואם ישנים באוהל מומלץ להצטייד בשק שינה חם (שמתאים לחמש מעלות צלזיוס מתחת לאפס או פחות, המאפשר שינה נעימה בטמפרטורה של עד חמש מעלות צלזיוס). ■